

BUDAKALÁSZI

XV. évfolyam | 7. szám
2021. szeptember

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Калазу

Átadtuk a
Patakpart Iskolát

A TARTALOMBÓL

- Budakalász kisvárosi hangulatának megőrzése a cél
- Patakpart Iskola megnyitó ünnepség
- Múltidéző – a budakalászi iskolák története
- Hitélet – tanévkezdés
- Faluházi életérzés újratöltve
- 90 éve Kalászon – Schütz Tiborné Irénke néni interjú

MÚLTIDÉZŐ ROVAT A BUDAKALÁSZI ISKOLÁK TÖRÉNETE

A PATAKPART ÁLTALÁNOS ISKOLA MEGNYITÁSA
ARRA IS JÓ ALKALOM, HOGY FELIDÉZZÜK
A MÁR MEGLÉVŐ, GAZDAG HAGYOMÁNYÚ
MÁSİK KÉT BUDAKALÁSZI ISKOLA
ELSŐ ÉVTIZEDEIT.

(16-17. OLDAL)

ÉVTIZEDEKRE ELŐREMUTATÓ A VÁROSRENDEZÉSI ESZKÖZTÁR TELJES MEGÚJÍTÁSA

„A HOSSZÚ TÁVÚ ÉRDEKEK MENTÉN KIALAKÍTOTT
VÁROSFELJESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉS AZ EHEZ IGAZÍTOTT
DÖNTÉSHOZATAL RENGETEG KONFLIKTUS FELVÁLLALÁSÁT JELENTI,
DE MEGGYŐZŐDÉSÜNK, HOGY A KALÁSZIAK TÖBBSÉGÉNEK
ÉRDEKEIT KIZÁRÓLAG EZ SZOLGÁLJA”
- FOGALMAZOTT Dr. GÖBL RICHÁRD POLGÁRMESTER

(4-6. OLDAL)

TISZTELT BUDAKALÁSZIAK!

A HOSSZÚ TÁVÚ KÖRNYEZETI SZEMPONTOKAT SOROLTUK ELŐRE

Nem lesz filmstúdió Budakalászon, mert az anyagi előnyök helyett a hosszú távú környezeti szempontokat soroltuk előre. A 2021. augusztus 2-i rendkívüli képviselő-testületi ülésen a képviselők nem támogatták a Budakalász külterületére tervezett óriásberuházást, ezért nem folytatunk további tárgyalásokat a Market Asset Management Zrt.-vel az általuk tervezett filmstúdió építkezésének megindításához szükséges településrendezési szerződés megkötéséről, az építési jogok megadásáról. Bár Budakalásznak is nagy szüksége lenne további adóbevételekből fejlesztési forrásokra, de városunk élhető jövője érdekében döntésünknel a társadalom minden szegmensét átforgató klímaváltozást és a zöld szempontok érvényesülését soroltuk előre.

Dr. Göbl Richárd

A Market Asset Management Zrt. áprilisban egy filmstúdió építésének tervével keresett meg bennünket. A városunk külterületén kiszemelt helyszín a Gyógynövénykutató Intézet és a METRO áruház mögött fekszik, a tulajdonosa a GYNK Ingatlanfejlesztő Zrt. Az eladási szándékot ugyan nem, de a hasznosítás lehetőségeit a helyi építési szabályokon keresztül volt lehetősége befolyásolni az Önkormányzatnak, ezért a beruházó képviselőivel tárgyalásokba kezdtünk és jeleztük, hogy milyen úton szeretnénk velük közösen végigmenni ahhoz, hogy eldöntsük a kérdést. Váltakoztak, majd elkezdődött egy részletes szakmai egyeztetés. A tervezett beruházás értékelésébe és a közösségi érdekek megfogalmazásába az építés és tájépítés szakemberek mellett a helyi civil szervezeteket is bevontuk, majd a lakosság tájékoztatása, egy lakossági fórum és a Budakalászon élők véleményének kikérése után hoztunk alapos döntést.

Budakalász elsősorban a természeti értékek, a gazdag történelmi múlt és a főváros közelsége miatt vonzó számunkra. A kiszemelt terület a beruházás számára hasonló indokok miatt volt érdekes. Ami azonban számunkra lehetőség, a mi számunkra egyben kockázat is. Éppen ezért kellett körültekintően értékelnünk valamennyi hátrányt, előnyt és lehetőséget. Több civil aláírásgyűjtés is indult a huszonhat hektáros területből tizennégy hektárt hatalmas épületekkel beépítő óriásberuházás ellen, de a közvéleménykutatás végén döntetlenközeli lakossági véleményt jeleztek a felmérések.

Az azonban nem megy, hogy egyszerre akarjunk kevesebb hőhullámot, elviselhetőbb nyarakat és a még szabadon álló zöldterületeink beépítéséből származó nagyobb adóbevételeket. Bár Budakalásznak is nagy szüksége lenne a fejlesztési forrásokra, de városunk élhető jövője érdekében döntésünknel a társadalom minden szegmensét átforgató klímaváltozást és a zöld szempontok érvényesülését soroltuk előre. Budakalász példát mutatott arról, hogy a környezetünk megóvása nem lehet alku tárgya akkor sem, ha a beruházás megvalósulása anyagi előnyökkel járna.

Miért van fontos üzenete a döntésünknek? Ezen a nyáron hazánkban háromszor is a legmagasabb, 40 fokot meghaladó vörös hőszegélyt rendeltek el, és megdőlt egy korábban pont itt Budakalászon jegyzett melegrekord is. Ezen a nyáron Európa-szerte ítéletidő söpört végig, néhány hete pedig az ENSZ az Éghajlat-

változási Kormányközi Testület (IPCC) friss jelentése nyomán ugyancsak vörös riasztást adott ki arról, hogy már szinte visszafordíthatatlan a totális klímakatasztrófa. Olyan mértékű klímaváltozásra, mint amilyen most történik, sok évszázada, sőt inkább sok évezrede nem volt példa - írták a világszervezet szakértői.

A 2011 Környezet és Értékvédő Egyesület tagjaiból álló képviselő-testületi többség végül egyhangúlag nem támogatta a 26 hektáros mezőgazdasági terület átminősítését és beépítését. Mivel civil egyesület vagyunk, Budakalászon nincs elvtelen pártfegyelem. Nem volt együttszavazási kényszer, az önkormányzati képviselők a lelkiismeretükre hallgatva hozták meg a városunk jövőjét nagyban befolyásoló döntést.

Mindenkinek meg kell tennie a tőle telhetőt, a változást pedig személyesen és magunkon kell elkezdni. Augusztus elején a budakalászi képviselő-testület egyhangúlag hozta meg példaeértékű döntését. Fontosnak tartom, hogy a testületi ülésen jelen lévő fideszes képviselők is hasonlóan döntöttek, így egyhangú véleményünk minden érintett gazdasági és politikai szereplő számára erős jelzés arról, hogy Budakalász milyen úton kíván fejlődni a jövőben.

dr. Göbl Richárd
polgármester

Fotó: Nagy Tamás

A testületi ülésen egyhangú döntés született

ÉVTIZEDEKRE ELŐREMUTATÓ A VÁROSRENDEZÉSI ESZKÖZTÁR TELJES MEGÚJÍTÁSA

Budakalász túlépített és rendkívül zsúfolt. A 2011 Egyesület választási programjának egyik legfontosabb vállalása volt, hogy szigorítani fogja azokat a településrendezési szabályokat, amelyek az elmúlt évtizedben lehetővé tették az ingatlanfejlesztők és a telekspekulánsok érdekeit inkább szolgáló és Budakalász infrastrukturális lehetőségeit messze meghaladó intenzív beépítéseket. Az eddigi szabályrendszer általános felülvizsgálata a főépítész vezetésével elindult. Június végén a város több területére változtatási tilalmat rendelt el a civil többségű képviselő-testület, ami azért fontos, mert így az új településfejlesztési koncepció és az ezt szolgáló helyi építési szabályok megalkotásáig nem történhetnek visszafordíthatatlan folyamatok. *„A hosszú távú érdekek mentén kialakított városfejlesztési koncepció és az ehhez igazított döntéshozatal rengeteg konfliktus felvállalását jelenti, de meggyőződésünk, hogy a kalásziak többségének érdekeit és városunk élhetőbbé tételét kizárólag ez szolgálja”* – fogalmazott dr. Göbl Richárd polgármester a testületi döntés apropóján.

A komplex tervezési munkák során a lakosság véleményét és javaslatait kérdőíveken és személyes lakossági fórumokon több alkalommal is kikérjük. Kiemelt figyelmet fordítunk a város közlekedési problémáira és adottságaira, ez külön része lesz a felmérési és tervezési folyamatnak.

A 2011 Egyesület településfejlesztési koncepciója alapján több területen is felmerült a jelenlegi szabályozás módosításának szükségessége. A településrendezési eszközök alapos felülvizsgálata a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság elnökének, Dr. Váli István építészmérnöknek és a szakbizottság tagjainak közreműködésével elindult és kiterjed Budakalász teljes közigazgatási területére. A lakosság véleményét is kikérő folyamat végső célja a Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ) módosítása lesz, de amíg ez elkészül – legfeljebb három évig – egyes területeken változtatási tilalom lépett életbe.

Elsőként a Budakalász stratégiai fejlesztés irányait megszabó Településfejlesztési terv készül el, ezt követi a Településrendezési terv, melynek végső eredménye az új Helyi Építési Szabályzat megalkotása lesz.

A változtatási tilalom alá eső területen főszabályként telket alakítani, új építményt létesíteni, meglévő építményt átalkítani, bővíteni, továbbá elbontani, illetőleg más, építésügyi hatósági engedélyhez nem kötött értéknövelő változtatást végrehajtani nem szabad.

Változtatási tilalom

A változtatási tilalomról szóló önkormányzati rendelet két mellékletben sorolja fel az érintett helyrajzi számokat. Az 1. mellékletben szereplő helyrajzi számok esetében a tilalom ideje alatt nem szabad telket alakítani, új építményt létesíteni, meglévő építményt átalakítani, bővíteni, továbbá elbontani, illetőleg más, építésügyi hatósági engedélyhez nem kötött értéknövelő változtatást végrehajtani. A 2. mellékletben szereplő helyrajzi számok esetében a tilalom csak a lakóház építésére vonatkozik. Ezek a területek jellemzően kertes mezőgazdasági övezetek, ahol lakóház építése megengedett, de a feltételek felülvizsgálata ott is szükséges.

A június utolsó napján született rendelet elfogadásakor a képviselő-testület véleménye megosztott volt, csak a 2011 Egyesület képviselői támogatták a javaslatot. A vitában a fideszes képviselők az érintett ingatlanulajdonosok érdekeit féltették, a városvezetés képviselői és a főépítész azonban az új szabályozás megalkotásáig érvényes korlátozás szükségessége mellett érveltek. **Végül kilenc igen, egy ellenszavazat és két tartózkodás mellett a testület megalkotta a város több területét érintő változtatási tilalomról szóló rendeletét.**

A településrendezési eszköztár teljes felülvizsgálata elindult

Budakalászi Város Önkormányzata polgármesteri határozatban döntött arról, hogy felülvizsgálja és módosítja a város Településfejlesztési Konceptióját (TFK), Településszerkezeti Tervét (TSZT) valamint Helyi Építési Szabályzatát (HÉSZ) és Szabályozási Tervét (SZT). A képviselő-testület a beszerzési eljárás lefolytatása után arról is döntött, hogy a tervezési munkák elvégzésére a KASIB Mérnöki

Manager Iroda Kft. kapjon megbízást.

Budakalászi Településfejlesztési Konceptióját húsz évvel ezelőtt fogadta el az akkori képviselő-testület. A hatályos Településszerkezeti Tervet 2015-ben, a Helyi Építési Szabályzatot és Szabályozási Tervet pedig 2016-ban hagyta jóvá a városvezetés. Az ezeket megalapozó vizsgálat 2010-ben készült, így az azóta eltelt hosszú időre való tekintettel teljes, új megalapozó vizsgálatot kell elvégezni. A *Településfejlesztési Konceptió* ugyancsak teljes felülvizsgálatra szorul.

Az új településfejlesztési koncepció a lakosság bevonásával készül

Az új koncepciót Budakalászi lakóinak bevonásával, véleményük figyelembevételével készítjük el.

A Településszerkezeti terv kapcsán a város közlekedési infrastruktúrájának átgondolása szükséges, amihez kapcsolódóan egyes helyeken a területfelhasználás is módosulhat. A terv új alaptérképre kerül, melynek során a területfelhasználási kategóriák lehatárolásnak pontosítás szükséges lehet. **Minden érintett számára fontos üzenet, hogy a városvezetés új beépítésre szánt terület kijelölését nem tervezi.**

A Helyi Építési Szabályzat és a Szabályozási Terv felülvizsgálata és módosítása a jogszabályi környezethez való igazodás, az egyértelmű jogszabályi értelmezés, és a mindennapos használat során felmerült módosítási igények érdekében is szükséges. A felülvizsgálat során alkalmazott eljárási rend a vonatkozó kormányrendelet szerinti teljes eljárás lesz; a partnerségi egyeztetés pedig ugyancsak az ide vonatkozó jogszabály szerint történik majd, de a lakosságot a törvényi előírásoknál sokkal nagyobb mértékben akarjuk bevonni.

A rendezés alá vont terület Budakalászi Város teljes közigazgatási területe. A rendezés célja a hatályos HÉSZ-ben meghatározott előírások pontosítása, egyértelművé tétele, egyszerűsítése, a rajzi feldolgozásból adódó pontatlanságok, elírások javítása, néhány olyan módosítási igény az önkormányzat, illetve a lakosság részéről, mely övezeti paraméter, övezethatár, szabályozási vonal felülvizsgálatát, módosítását vagy egyedi területi előírást igényel, valamint a magasabb szintű jogszabályi változások átvezetése a jogszabályi harmonizáció érdekében.

A felülvizsgálat várható eredménye a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelő *Településfejlesztési Konceptió*, *Településszerkezeti Terv*, *Helyi Építési Szabályzat* és *Szabályozási Terv* megalkotása lesz, amely a 2011 Egyesület élhető kisvárosi fejlesztési koncepciójához igazodó egyértelmű szabályozást és jogbiztonságot eredményez majd a telektulajdonosok, építetők számára is.

A tervezési folyamat a lakosság véleményének kikérésével és részletes kutatással indul

A településrendezési eszközök felülvizsgálatának célja a városunk élhetőségét hosszú évekre meghatározó helyi építési szabályok felülvizsgálata. A rendezés további célja a hatályos HÉSZ-ben meghatározott előírások pontosítása, egyértelművé tétele, egyszerűsítése, a rajzi feldolgozásból adódó pontatlanságok, elírások javítása, néhány olyan módosítási igény az önkormányzat, illetve a lakosság részéről, mely övezeti paraméter, övezethatár, szabályozási vonal felülvizsgálatát, módosítását, vagy egyedi területi előírást igényel, valamint a magasabb szintű jogszabályi változások átvezetése a jogszabályi harmonizáció érdekében.

AKTUÁLIS

A tervezési folyamat egyrészt a városra vonatkozó adatok begyűjtésével és sok részletre kiterjedő kutatásokkal indul. Ennek során beszereztük a város friss földhivatali alaptérképét és digitális adatokat a jelenleg hatályos természetvédelmi, környezetvédelmi lehatárolásokról (Natura 2000, országos védelem alá eső területek, felszíni és felszín alatti vízminőség-védelmi területek, csúszásveszélyes területek, az árvízvédelem zónái, régészeti lelőhelyek területei és műemléki értékek, stb.) és a települési szint fölött meghatározott, a Budapesti Agglomeráció területére vonatkozó terv térségi és övezeti lehatárolásait is.

A kutatások során, kiemelt figyelmet fordítunk a város közlekedési problémáira és adottságaira, ez külön része lesz a felmérési folyamatnak. A tervezett kutatások és vizsgálatok kitéjednek a város gazdasági életére is (főbb gazdasági ágazatok, gazdasági szereplők, versenyképesség, ingatlanpiaci viszonyok, önkormányzati gazdálkodás) és számba veszik a településen működő intézményeket és szolgáltatásokat is.

A tervezők a kutatási folyamat során feltérképezik a város külterületein szokásos tájhasználatot, táji és természeti értékeket, a városban belüli zöldfelületeket, valamint a város épített környezetét, beépítési jellemzőket, az utcák és az épületek jellemző karaktereit.

A településrendezési tervek megalapozó vizsgálata foglalkozik a település társadalmi, demográfiai kapcsolatrendszerével (népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekvizonyok), és a települési identitást erősítő történeti, szociológiai és kulturális adottságokkal is (társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, egyházi-vallási közösségek).

Párbeszéd a lakosokkal, civil szervezetekkel és a gazdasági szereplőkkel

Ezen kívül fókuszcsoporthoz beszélgetéseket is tervbe vettünk: szeretnénk a budakalászi intézmények vezetőit, civil szervezetek és egyházak képviselőit, illetve a város gazdasági szereplőit meghívni egy-egy találkozóra, ahol a városvezetés és a tervezők megismerhetik javaslataikat, szándékaikat, igényeiket.

Az első körben összegyűjtött adatok azonban még nem lesznek elegendők a város mélységi megismeréséhez. **A város lakóival való személyes találkozás és közösségi beszélgetések elengedhetetlenek, véleményünk szerint ezekkel tudjuk igazán elősegíteni, hogy a tervezők megértsék Budakalász életét és működését, valamint a közös jövőnkre vonatkozó elképzeléseinket és igényeinket.**

Többféle módon szeretnénk elősegíteni, hogy a tervezők minél jobban megismerhessék a városlakók gondolatait a fejlődési irányokról, mit tartunk megőrzendőnek az itteni értékekből, hogyan képzeljük el Budakalászon az életet és a saját életüket 20 év múlva és ehhez milyen változásokat tartunk lehetségesnek és szükségesnek.

A településrészenkénti lakossági fórumok és beszélgetések célja a város jövőképe, fejlődési irányainak közös megfogalmazása lesz. A munka során a város értékeinek, értékteremtésre alkalmas adottságainak számbavételéből szeretnénk kiindulni, majd az egész településre vonatkozó, koncepcionális javaslatokat fogjuk megfogalmazni.

Budakalászt magunknak és unokáinknak fejlesztjük

A településfejlesztési szakemberek munkáját lakossági online és nyomtatott kérdőíves felmérés alapozza meg. A komplex kutatás során figyelmet fordítunk Budakalász településfejlesztési kérdéseire, közlekedési és környezetvédelmi adottságaira és problémáira is. A kérdőív online formában minden budakalászi számra elérhető lesz, de nyomtatott formában is kitölthető lesz az Önkormányzat ügyfélszolgálatán és a Faluházban, az Egészségházban valamint az iskolákban is. Az ősz folyamán, lakossági fórumon személyesen fogjuk kikérni a budakalászi lakosok, az intézmények és a városunkban működő nagyobb cégek munkatársainak véleményét és javaslatait a stratégiai fejlesztés irányait megszabó Településfejlesztési terv összeállításához, mely településünk jövőképe meghatározása mellett rögzíti a rövid, közép- és hosszú távú célokat, feladatokat, településfejlesztési akciókat, fejlesztéseket és intézkedéseket is.

Ezt követi majd a Településrendezési Terv elkészítése, ennek során településrészenként fogjuk kikérni a budakalásziak véleményét. **A munka végső eredménye az új Helyi Építési Szabályzat megalakítása lesz, melyet szintén véleményezhetnek majd a budakalásziak.** A komplex tervezési folyamat során a lakosság véleményét és javaslatait kérdőíveken, és városi, illetve településrészenkénti (történeti városmag, beállt beépítésekkel rendelkező településrészek, fejlődő területek, nyaraló- és külterületek) személyes lakossági fórumokon több alkalommal is kikérjük majd. Miután a fejlesztési elképzelésekkel összhangban elkészül a részletes új építési szabályozási javaslat, ezt ismét közzétesszük és újabb lakossági fórumon egyeztetjük – várhatóan a jövő év vége felé.

Budakalász városrendezési eszköztárának teljes megújítása évtizedekre előremutató stratégiai folyamat. Városunk tervszerű, fenntartható és gazdaságos fejlődése és üzemeltetése érdekében közösen készítjük és közösen fogjuk megvalósítani is.

Kálmán Kinga – Péterffy Gábor

VÁROSI ÜNNEPSÉG AUGUSZTUS 20-ÁN

A Szent István római katolikus templom kertjében emlékezett a város Szent István királyra az államalapítás ünnepén. Az eseményen Kelemen László atya szentmisét celebrált, majd megáldotta az új kenyeret. Az ünnepi műsor keretében Petrás Mária Magyar Örökség és Prima Primissima-díjas népdalénekes hangja töltötte be a kerthelyiséget. A megemlékezésen Dr. Göbl Richárd polgármester osztotta meg gondolatait az egybegyűttekkel, majd ünnepi koszorúzás során helyezték el az emlékezés koszorúba kötött virágait. A délelőttöt szeretetvendégség zárta.

ELHUNYT DR. POZSÁR ISTVÁN, BUDAKALÁSZ DÍSZPOLGÁRA

Kilencvenéves korában elhunyt dr. Pozsár István nyugalmazott közigazgász, tanár. Az 1956-os Országos Egyetemi Forradalmi Diákbizottság vezetője 1931-ben született Pomázon. Egyetemi tanulmányait a Budapesti Közgazdaság-tudományi Egyetemen végezte. A forradalom leverése után sok társával ellentétben nem az emigrációt választotta, 1956 decemberében a kommunisták letartóztatták, majd 12 év börtönrre ítélték.

1976-ban doktori címet szerzett, az ELTE 1996-ban rehabilitálta. 2008-ban az 1956. évi forradalom- és szabadságharcban tanúsított magatartása, életútja elismerésekén a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetését adományozták számára. Budakalász 2009-ben választotta díszpolgárává. Emlékét megőrizzük!

FELLEBBEZETT A 10 MILLIÓ FORINT HÁTRALÉKOT FELHALMOZOTT EGYKORI BÉRLŐ

A Szentistvántelepi Polgári Kör egykori Arany János utcai épületének kálváriája a Budapest Környéki Törvényszéken folytatódik, miután a bíróság első fokú ítélete ellen fellebbezést nyújtott be az egykori bérlő. Az eljárás ötödik évében kihirdetett elsőfokú ítéletében a Szentendrei Járásbíróság kötelezte a volt bérlő alperest,

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

hogy ürítse ki a Szentistvántelepi Polgári Kör egykori villaépületét és fizesse meg a 10 millió forintot már meghaladó lakbértartozását. Az Önkormányzat 2011-ben 5 évre szóló bérleti szerződést kötött. A határozott idejű szerződés lejárta előtt tájékoztatták a bérlőt, hogy a lakásbérleti szerződést nem fogják meghosszabbítani, egyben felszólították, hogy a lakást kiürített állapotban szolgáltatassa vissza. Ez nem történt meg, a per ezért indult. Az öt évvel ezelőtti és az azóta folyamatos felszólítások ellenére alperes az ingatlan a mai napig nem hagyta el. Az Arany János utca 3. előtt rendszeresen nagyértékű autók parkolnak. A városnak járó lakbért öt éve nem fizeti az ingatlan használója.

ELKAPTÁK A BESURRANÓ TOLVAJT

Elkapták a júniusi budakalászi betörések elkövetőjét, a munkanélküli L. Attila mindent beismert a kihallgatásán. A házból elvitt laptopok, telefonok, fényképezőgépek, egyéb elektronikai cikkek, hangszerek értéke meghaladta az 1 millió forintot. Az őrizetbe vett személy ellen lopás megalapozott gyanúja miatt indított eljárást a Szentendrei Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya, egyben kezdeményezték letartóztatását. A rendőrök vizsgálják a bűnügyek további szélesítésének lehetőségét is. Köszönjük és gratulálunk a szentendrei rendőröknek!

ÚJJÁALAKUL A BUDAKALÁSZI POLGÁRŐRSÉG

Lelkes fiatalok és a korábbi polgárőrségben tevékenyen részt vevő, komoly szakmai tudással rendelkező „veteránok” gyűltek össze, hogy megalakítsák az újjászerveződő Budakalászi Polgárőrséget, így támogatva a városrendészet és a rendőrség munkáját a budakalászi közbiztonság erősítése érdekében. A polgárőrséghez folyamatosan lehet csatlakozni! Ha kedvet kaptak és fontosnak tartják lakóközösségük biztonságát, az újjászerveződő budakalászi polgárőrség várja a közbiztonság iránt elkötelezett civil jelentkezőket a polgarorseg@budakalasz.hu e-mail címen.

SIKERESEN FORGALOMBA ÁLLT A GYALOGBUSZ BUDAKALÁSZON

A Gyalogbusz (Pedibus) közösségi kezdeményezés, Európa több országban kipróbált közösségi közlekedési forma. A kisiskolások, akik még önállóan nem közlekednek, önkéntes szülőkből álló felnőtt kísérettel, meghatározott útvonalon juthatnak el gya-

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

logosan az iskolába. A Gyalogbusz „vezetői” az önkéntes szülők, a láthatósági mellényükről és kézben tartott táblájukról könnyen felismerhetők. A Pedibus-ra egy-egy kijelölt ponton, „megállóban” lehet „felszállni”, így a szülőknek csak eddig a pontig kell elkísérni, vagy elengedni gyermekeiket.

A civil kezdeményezést számos budakalászi intézmény és közösség segítette. Külön köszönet a kezdeményezőnek: Károlyné Telek Juditnak (Szent Ferenc Karitás Csoport), Szabó Zsuzsanna (Budakalásziért Közalapítvány), Szép-Magyar Ágnes (Civil Kalász) – akik magánemberként is elkötelezett kerékpárosok és gyaloglók. Aki utasként vagy önkéntesként szeretne csatlakozni, keresse a Gyalogbusz emblémáját, tábláit Budakalászon. Az iskolák is felvilágosítást adnak, és jelentkezni lehet a **Gyalogbusz Budakalász Facebook**-oldalon is.

BEFEJEZŐDTEK A PADKANYESÉSI MUNKÁLATOK

A hosszú évek óta elmaradt padkanyesés azért volt fontos, hogy a csapadékvíz ne álljon meg az út szélén, hanem a vízelvezető árokba jusson, ezzel biztosítva az útburkolat széleinek minél hosszabb élettartamát. A Magyar Közút Nonprofit Zrt. célgépei a vízelvezető árkok és az útfelületek közti megvastagodott padkaföldet

eltávolították és elszállították. A padkanyesés mellett az árkok mélyítését és profilozását is elvégezték. A munkálatok augusztus 12-én befejeződtek.

ÚJ TETŐ ALATT A NYITNYIKÉK ÓVODA

Elkészült a Nyitnyikék óvoda Pomázi úti nagy épületének teljes tetőfelújítása.

A szép környezetben elhelyezkedő óvoda tetőszerkezetének felújítása már időszerű volt, számos részfeladat mellett a legnagyobb munkának a teljes tetőcsere bizonyult. A beruházás 2021. július 19-én lezárult, értéke nettó 6.250.000 forint volt.

SZEPTEMBER KÖZEPÉTŐL BUDAKALÁSZON HÁZHOZ JÖN AZ ÜGYINTÉZÉS

A Polgármesteri Hivatal és egy budakalászi lokálpatrióta közös kezdeményezésére szeptembertől minden hónapban lehetőség lesz a mobilizált kormányablakok szolgáltatásait helyben igénybe venni. Célunk, hogy a budakalásziak számára a személyazonosító igazolvánnyal, lakcímkártyával, útlevelemmel, vezetői engedéllyel kapcsolatos ügyintézésre, diákigazolvány kiállításra vagy ügyfélkapu regisztrációra elpazarolt energia és anyagi terhek csökkenjenek és az eddig utazásra fordított időt hasznosabban töltsék. Az első alkalom erre szeptember 19-én lesz a Faluház udvarán.

A mobilizált ügyfélszolgálati irodában (buszban) egy okmányos és egy kormányablak munkaalomása van kialakítva a teljes informatikai hálózattal együtt. A rendszer magában foglal egy beépített fényképezőt, valamint

nyomatot és szkennert is. Az ügyfelek több mint 2500 féle ügykört kezdeményezhetnek itt, illetve tájékoztatást kaphatnak az eljárások menetéről. A mobil ügyfélszolgálat klimatizált és akadálymentesített.

A mobil kormányablak szolgáltatásai első alkalommal **szeptember 19. csütörtökön 9.00-tól 15.00 óráig vehetők igénybe a Faluház hátsó udvarán**, majd októbertől – az ünnepnapok figyelembe vételével – minden hónap utolsó csütörtökén Budakalászon házhoz jön az ügyintézés. Az idei további időpontok: október 28.; november 25. és december 16. A további időpontokat is igyekszünk majd a Mentáskert piaccal összehangolni.

TESTVÉRVÁROSI KAPCSOLATOK ÚJ TARTALOMMAL – ADÁRÓL ÉS LÖVÉTÉRŐL ÉRKEZTEK FIATALOK

Szeptember 9. és 14. között a délvidéki Adáról és az erdélyi Lövétéről közel harminc fiatal és kísérőik érkeztek Budakalászra. A testvértelepüléseink lakói a személyes kapcsolatok elmélyítése és a nemzeti összetartozás tudatosítása érdekében a város és önkéntes budakalászi családok vendégeiként vesznek részt a programokon (Kahl am Mainból most sajnos nem tudtak eleget tenni a meghívásunknak, de rövidesen velük is találkozni fogunk).

A 13 és 20 év közötti fiatalok és kísérőik találkoznak majd a budakalászi cserkészekkel és részt vesznek a Budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus eseményein is. Meghívásukkal a városvezetés új tartalmat és lendületet kíván adni a testvérvárosi kapcsolatoknak is.

A budakalászi programok megszervezéséhez és lebonyolításához az 1111. Számú Szent István Cserkészcsapat vezetői és tagjai, valamint helyi vállalkozók is csatlakoztak. Köszönjük Hutvágner József és a Hufi Hús; ifj. Schieszl Konrád és a Schieszl Vendéglő, valamint Ferencz Zsolt és a Hasmester Vendéglő közreműködését.

A LUPA-TÓ ELADÁSÁNAK VIZSGÁLATÁVAL FOLYTATÓDIK A BIZOTTSÁG MUNKÁJA

Kóder György képviselő, a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság vezetőjének irányításával Ideiglenes Bizottság vizsgálja a 2016-2017-ben eladott nagyértékű önkormányzati ingatlanok ellentmondásos körülményeit. A Kálvária-telkek, a Mályva park után a vizsgálatsorozat a Lupa-tó 2017-es eladásának vizsgálatával folytatódik. A vizsgálatokban igazságügyi ingatlanszakértők is részt vesznek. A 2011 Egyesület korábbi bejelentései után a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Gazdaságvédelmi Osztályán nyomozás indult. További részletek a budakalasz.hu honlapon.

ELSŐ KALÁSZI KULTÚR PIKNIK A HOLLÓVÖLGYBEN

Szeptember 11-én, szombat délután kezdődött és késő estig tartott az első Kalászi Kultúr Piknik, ez a szívvel-lélekkel megszerzett különleges kulturális esemény a Hollóvölgyben. A közel 500 vendég a tanúja annak, hogy az idézett vendégvéleményben semmi túlzás nem volt. Köszönet a szervező 2011 Környezet- és Értékvédő Egyesület önkénteseinek és a Faluház munkatársainak!

A Hollóvölgy jellegzetes ízvilágának különlegességeit – a lestyános rizseshúst, gömböcöt, medvehagymás pogácsát – Nyers Csaba szakács szolgálta fel. A hagyományörző kézműves foglalkozásunkon krumplipuskát, szélforgót, malom társasjátékot, drót- és kristályékszereket készíthettek a gyerekek.

Piknikünkhöz a Jazzformers zenészeinek akkordjai és Kollár-Klemencz László „Ég az erdő” című személyes hangvételi műsora szolgált hangulati aláfestésként. A Kálvária Pince kóstolóján a tokaji és villányi borvidék egyedi ízeit Kézdy Dániel hozta el a völgybe. Kultúrkvíz vetélkedőnkön a kultúrát kedvelők mérhették össze tudásukat Benkó Attila vezetésével, ahol filmekkel és irodalmi alkotásokkal kapcsolatos asszociációs kérdések kerültek terítékre. A versenyből győztesen kikerülőök egy-egy színes fémkulaccsal lehettek gazdagabbak.

Köszönjük mindazoknak, akik energiát nem kímélve hozzájárultak a program megvalósulásához és köszönjük vendégeinknek, hogy részvételükkel emelték az esemény fényét!

Egy vendégünkötől idézzük: „Talán egész életemben nem volt részem ilyen barátságos, kedvességgel és szeretettel teli, mindemellett minőségi és természetesen tiszta szórakozásban.”

ANYAKÖNYV

Szeretettel köszöntjük Budakalász Város legfiatalabb lakóit!

Balogh Soma
Bán Mira
Hargitai Ármin Gergely
Jánosi Levente
Kovács Vilmos
Pálkás Gáspár
Steiner Vince
Számadó Richárd
Tordas Barnabás
Utassy Lili
Verhás Vince Sándor
Wettstein Sarolta

Sok szeretettel gratulálunk!
Isten éltesse őket és családjukat!

SZÁZTIZENHÉT ÉV ELTELTÉVEL ÚJ ISKOLÁT AVATTUNK BUDAKALÁSZON

1904-ben avattak utoljára általános iskolát Budakalászon. Augusztus végén új intézménnyel gazdagodott városunk, a Patakpart Általános Iskolával. Dr. Göbl Richárd polgármester ünnepélyes keretek között adta át a frissen elkészült intézmény kulcsát Kovács Kristóf Áron intézményvezetőnek és a fenntartó Váci Tankerületi Központnak.

Az iskola két év alatt, önkormányzati beruházásban készült el. A 3,5 milliárd forintos beruházásra az államtól kapott kompenzációs támogatás mellett Budakalász Város Önkormányzata több mint 230 millió forintot fordított. Az iskola felszerelését, bútorainak megvásárlását, technikai és elektronikus eszközeinek beszerzését további 250 millió forinttal segítette az Emberi Erőforrások Minisztériuma.

A megnyitó ünnepség házigazdája Kovács Kristóf Áron, a Patakpart Általános Iskola intézményvezetője volt. Dr. Vitályos Eszter európai uniós fejlesztéspolitikáért felelős államtitkár, az esemény díszvendége ünnepi beszédében hangsúlyozta, hogy az új intézménnyel enyhülhetnek a túlsúlyolt iskolai körülmények Szentistvántelepen és a Kalász Suliban is. Dr. Göbl Richárd Buda-

dr. Vitályos Eszter, Fehér Mónika, dr. Göbl Richárd, Péterffy Balázs

kalász Város polgármestere ünnepi beszédében egyebek mellett az évszázados magyar oktatási hagyományokról szólt és kiemelte, hogy közel 120 évet kellett várni ahhoz, hogy Budakalászon új iskolát alapíthassanak. Arra kérte a jelenlévő pedagógusokat, hogy a komoly nevelő-oktató munka mellett adjanak majd teret a nevetésnek is, hogy a jókedv is állandó vendége legyen a szép épületnek. **Megköszönte a kivitelezésben részt vevők munkáját, de jelezte, hogy az iskola körüli úthálózatot még fejleszteni kell. Mivel az önkormányzat önerőből ezt nem tudja megvalósítani, ezért állami támogatásra lesz szükségünk, fogalmazott a polgármester.**

Péterffy Balázs szakmai elnökhelyettes a Klebelsberg Központ képviselőjében reményét fejezte ki, hogy az idei oktatási év jelenléti oktatás és nem on-line rendszerű lesz; Fehér Mónika, a Váci Tankerületi Központ szakmai vezetője pedig ígéretet tett arra, hogy a Tankerület a Patakpart Iskola mellett jó gazdája lesz a Kalász Sulinak és a Szentistvántelepi Iskolának is. Budakalász várost az önkormányzat vezetői, a képviselő-testület megjelent tagjai, a polgármesteri hivatal munkatársai, valamint a civil és nemzetiségi szervezetek vezetői képviselték.

Kovács Kristóf Áron

INTÉZMÉNYEINK

Fotó: Nagy Tamás

Az iskolaátadó ünnepségen a budakalászi egyházak és felekezetek vezetői az épületre és a majdan itt folyó oktató-nevelő munkára áldást mondtak, majd az ünnepélyes szalagátvágással jelképesen megnyitották a budakalászi gyerekek számára épült iskolát. Az ünnepi alkalom zárásaként a Kalász Művészeti Iskola növendékei adtak műsort és felléptek az iskola leendő tanulói is.

A Patakpart Általános Iskolában is szeptember elsején tartották a tanévnyitót. Az első évben kilenc osztály közel kétszáz tanulója kezdte meg a tanulmányait. A következő években folyamatosan nő majd a létszám, egészen a tervezett 432 tanulóiig.

G. P.

Az iskolaépítés előzményeiről és az iskola körüli úthálózat fejlesztéséről

Városunkra az M0 autótűt Budakalászig történt megépítése és a Megyeri híd átadása után óriási forgalom zúdult. Parlagi Endre egykori polgármesterünk megállapodást kötött a Magyar Állammal a gépjárműforgalom környezeti hatásainak ellentételezésére. A megállapodás értelmében évi 250 millió forint értékű közútberuházásra tarthatott igényt Budakalász, ami 2008-tól az M0 következő északi szakaszának befejezéséig járt volna. Bár szerződésben vállalta az állam, néhány év után ez mégsem teljesült, ezért jogi eljárás indult.

A per befejezése előtt, 2016-ban, Budakalász akkori vezetése peren kívüli megállapodást kötött az állammal, melyben lemondott a környezeti károk ellentételezéséről. A peren kívüli egyezség értelmében az állam egyebek mellett milliárdos kompenzációt fizetett, de a hatalmas pénzt valamiért egy állami feladatra, iskolaépítésre költötte város. A Switesky Építő Kft.-vel 2019 márciusában aláírt kivitelezői szerződés 3,5 milliárd forinról szólt, de ez nem tartalmazta az

iskola berendezését, technikai felszerelését, és ami ennél is nagyobb gond, az iskola megközelíthetőségéhez nélkülözhetetlen úthálózat-fejlesztést sem.

A munkálatok 2019 tavaszán indultak. Az eredeti tervek szerint az iskolát 2020 májusában kellett volna átadni, de nyolc hónapnyi munkavégzés után a kivitelező jelentős határidő-hosszabbítást kért, így a szerződésüket és az épület műszaki tartalmát úgy kellett módosítani, hogy az megfeleljen a 2021-től érvényes, szigorúbb energetikai szabványoknak. 2019-ben már az új városvezetésnek kellett gondoskodnia a kivitelezői megállapodás teljesítéséhez addig még hiányzó 1,5 milliárd forinról is. A második támogatási megállapodást 2019 decemberében sikerült tető alá hozni.

Az új iskola helyszínének kiválasztását a kezdetektől élénk vita kísérte. A környező úthálózat ugyanis alkalmatlan a forgalomnövekedés kiszolgálására. A szükséges fejlesztések a város pénzügyi lehetőségeit messze túllépik, a tervezői becslés szerint a kivitelezési költségek elérik majd az 1,2 milliárd forintot. A hivatal munkatársai az állami támogatás reményében végzik a tervezési előkészületeket.

INTÉZMÉNYI HÍREK

Mindhárom budakalászi iskolában becsengettek

A ma reggeli ünnepélyes tanévnyitó ünnepségekkel elkezdődött a 2021-2022-es általános iskolai tanév. A Kalász Suliban 470, a Patakpart Iskolában 194, a Szentistvántelevi Iskolában pedig 483 gyermek kezdte meg tanulmányait.

A 2021/2022-es tanév rendjéről szóló kormányrendelet alapján az iskolai év szeptember 1-jén, szerdán kezdődött, és 2022. június 15-ig tart. Ha a járványhelyzet engedi a jelenléti oktatást, az általános iskolai diákoknak összesen 181 napig kell iskolába járniuk.

A tanév első félévének 2022. január 21-én lesz vége, az iskolák pedig január 28-ig értesítik majd a diákokat és a szülőket a félévi eredményekről.

Ez történt a nyáron...

Budakalászi gyerekek nyári táboroztatása

Idén a Budakalászi Szent Ferenc Karitás Csoport, a Faluházzal és a Budakalásziért Közalapítvánnyal közösen valósította meg a nyári táborokat. Összesen hét tábort, 29 gyermek részére, június 28. és augusztus 19. között a Kós Károly Művelődési Házban. A szervezésben a Karitás és a Faluház együtt működött a táborvezetőkkel. Köszönjük a támogatásokat, melyekkel megvalósíthattuk a nyári táborokat, programokat!

Voltak tematikus táborok, mint a Lego tábor, vagy a kézműves Gólyafészek tábor és elérhetővé váltak komplex, sokféle foglalkozást magába foglaló hetek, mint a Gyerkőckaland Élménytábor, Nyári Kalandtábor és a Kids Mozgástábor.

Szerveződtek kirándulások gyalog és biciklivel a Pilisben és a városon belül. Volt gokartozás és foci, rendőr és tűzoltó nap,

Ami a gyerekek számára is fontos üzenet: az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2021. október 22. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2021. november 2. (kedd). A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2021. december 21. (kedd), a szünet utáni első tanítási nap 2022. január 3. (hétfő) lesz. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2022. április 13. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap 2022. április 20. (szerda).

Az általános iskolai beiratkozás 2022. április 21-22 lesz. Az országos mérések (kompetenciamérés, idegen nyelvi mérések) a 6. évfolyamon 2022. május 18-31. között, a 8. évfolyamon 2022. május 4-17. között lesznek.

A tanév tehát 2022. június 15-ig tart majd; jó tanulást és kitartást mindenkinek!

kézműves foglalkozások és közlekedésbiztonsági oktatás, pingpong és társasjáték, zenés torna gyógypedagógusokkal és állatkerti bemutató, tollas és röplabda, kvízzjáték nyereségekkel, póló-és vászontáska festés, strandolás a Lupa-öbölben és kincskeresés a Lupa-szigeten.

Sok csillogó szemű gyermek reggel, és mosolygó szülők este, akik csak engedték ágyba dőlni a fáradt gyermeküket, ezt mesélték az résztvevők az idej táborokról.

A megkeresett családok választhattak táborfajta és időpontot, és egy kis szülői hozzájárulás mellett, a támogatók fizették a szerényebb körülmények között élő családoknak, az egyébként mindenki számára nyitott táborok valamelyikét.

Reméljük, hogy a részt vevő gyerekek mind jól érezték magukat, sokat tanultak a nagyvilágról, szereztek szép élményeket és jó barátokat. Az ő nevükben is köszönjük támogatóink hozzájárulását mindehhez!

Szent Ferenc Karitás Csoport

Zeneiskolai hírek

A Zeneiskola növendékei a nyár folyamán 4 különböző zenei táborban vettek részt. Júniusban két tehetséges zongoristánk – Drucza Dávid és Hegyi B. András, H. Kürtösi Mónika növendékei – vettek részt a XXII. Vonós-Zongora Mesterkursuson a IX. kerületi Ádám Jenő Zeneiskola szervezésében. A 6 napos táborban tanáraik Eckhardt Gábor, Belák Erzsé-

bet és Megyimóreczné Schmidt Ildikó voltak, akiknek köszönhetően mindketten jelentős szintet léptek előre és még komolyabban elköteleződtek a zenélés mellett.

Szintén június végén táboroztak a népdalos leánykák is Papp Ágnes tanárnő csobánkai árnyas teraszán és kertjében. A rengeteg daltanulás mellett a napok sok játékkal, sétával, improvizációval teltek, amiben lelkes segítők is részt vettek Dömény Krisztián és Sasvári Borbála személyében. Egyik nap a szülőkkal együtt mentünk el a Hagyományok Házában megrendezett Élő népművészet című kiállításra, ahol csodás, népművészet ihlette XXI. századi használati tárgyakat, ruhákat, dekorációkat láthattunk.

Július elején Antal György és Sáringer Kálmán népzene tanárok hívták el az érdeklődő gyermekeket és szülőket a Váralján megrendezett egyhetes hagyományörző Egyszólam táborba. A mesterektől nem csak furulyázni, citerázni, dudálni

és énekelni lehetett tanulni, hanem alkalom nyílt a táncolásra gyermekjátékokra és kézműves foglalkozásokra is.

Július közepén 5 napig nyaralt és gyakorolt nagy vidámságban a fűvőszenekear Bánkon, Binda Balázs és Kispálné Hoppál Hajnalka vezetésével. Kísérőtanárként Dankovics Valéria segítette a gyerekek ellátását és felügyeletét. A nyugdíjas Spáth Oszi bácsi

jelenléte nemcsak a tuba szólamban jött jól, hanem a vidám hangulat fenntartásában is.

Köszönjük tanáraink fáradozását, hogy a nyári szünetben is foglalkoztak a növendékekkel!

Félállású fuvolatanárt keresünk helyettesítésre 2021.09.15-től 2022.06.15-ig. Részletek a kami.edu.hu honlapon.

Hermeszné Uracs Mónika, intézményvezető

Faluházi programok szeptember-október hónapban

SZEPTEMBER

Tour De Kalász 09.19.

Kerékpárversenyünkön idén is a sportot kedvelőké, a mozogni vágyóké lesz a főszerep. Minden évben sokakat vonz a megmérettetés és a színes összetételű mezőny.

Kutatók Éjszakája – tudományos kiállítás 09.24.

A rendezvény célja a nagyközönség számára bemutatni, hogy a tudományok milyen mértékben szövik át mindennapi életünket, és hogyan járulnak hozzá a világunk és önmagunk teljesebb megértéséhez. A program a tudományos és innovációs tevékenységet, valamint a kutatói életpályát népszerűsíti.

Bornai Tibor - Karinthy Vera Duó, Satöbbi együttes 09.24.

Egy szál gitár, két hang és sok gyönyörű dal. A szerzemények a KFT együttesnek, részben más előadóknak – Koncz Zsuzsának és Somló Tamásnak – íródtak. A művészek a dalokon keresztül eddig soha nem hallott humoros és elgondolkodtató történeteket osztanak meg a közönséggel.

A Satöbbi együttestől jobb, ha senki nem vesz komolyan semmit! Annál is inkább, hiszen azt állítják magukról, nindzsa-úr-horror-kommandó-rockot játszanak. És ez így kerek.

Aprók Tánca 09.30. 17h

Tánctanulás Buczászki Bea és a Budakalászi Tamburazenekar közreműködésével. Kézműves foglalkozást tart a Dunakanyar Népművészeti Egyesület. A rendezvényt 1,5 éves kortól 7 éves korig ajánljuk.

OKTÓBER

Talamba Ütőegyüttes 10.08.

Tűz, szenvedély, szerelem. Az együttes ezúttal Horgas Eszter fuvolaművésszel lép színpadra. A Francia szerelem című előadás egy időutazás a francia impresszionizmus korába, amúgy „Tallambásan” fűszerezve. Felcsendülnek Ravel, Bizet, Debussy és más, népszerű francia zeneszerzők fülbemászó dallamai.

Ládafia Garázsvásár 10.09. 8-12h

Használt holmik, értékmentés, újrahasznosítás, fenntarthatóság. A hangulat garantált, a korai érkezés ajánlott! Jegyek válthatók a Művelődési Ház jegyértékesítő irodájában. Várjuk szeretettel, árusító és vásárló közönségünket egyaránt egy közös kincsvadászatra a Ház udvarán!

Tófutás 10.09.

A Budakalászi Tófutás mára a Pilis-Dunakanyar régió legjelentősebb sportrendezvényévé vált, ahol változatos szabadidő programon vehetnek részt az érdeklődők az egészségmegőrzés jegyében.

Programjainkra a belépés a hatályos járványügyi szabályok szerint lehetséges. Koncertjeinkre jegyeket a tixa.hu online felületén van lehetőség váltani, illetve az esemény napján a helyszínen. Fogytékkal élők és tíz év alatti gyermekek számára -ha az nem kifejezetten ifjúsági program- a rendezvényeink való részvétel ingyenes. További részletekért, kérjük keressék fel honlapunkat, illetve kövessék nyomon a közösségi felületünkön létrehozott eseményeinket!

Várjuk Önöket szeretettel!

**KÓS KÁROLY
MŰVELŐDÉSI HÁZ
ÉS KÖNYVTÁR**

Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár

2011 Budakalász, Szentendrei út 9.

www.koskarolyh.hu. ▪ +36 30 382 9810 ▪ info@koskarolyh.hu

INTERJÚ

FALUHÁZI ÉLETÉRZÉS ÚJRATÖLTVE

Uttóné Ochodniczki Vanda a Kós Károly Művelődési Ház közművelődés-szervező munkatársa 2013 óta, a Budakalász Kultúrájáért díj birtokosa. Korábban a város önkormányzatának Sport, Turisztikai és Kulturális Osztályán kamatoztatta szerteágazó képességeit. Hivatásként éli meg a budakalásziak számára folyamatosan élő, aktív közösségi élet működtetését a Házban. Civil kapcsolatokat ápol, városi- és sportrendezvényeket, családi matinét, kiállításokat szervez és az ő nevéhez fűződnek a terek hangulatos dekorációi, virágkompozíciói is. Őszi tervekről, helyi elkötelezettségről beszélgettünk a forró nyár-esti Mentáskerti koncertdömping egyik szünetében.

Ízig-vérig kreatív embernek ismernek. Vajon már korán felismerted magadban ezt az adottságot? Milyen foglalkozásról ábrándoztál gyerekként?

Igazi tősgyökeres csillaghegyi vagyok, értelmiségi nagycsaládba születtem, két húgom van. A virágok és a kert szeretete a kezdetektől része volt az életemnek, így gyerekként leginkább növényekkel akartam foglalkozni. Később elkezdett vonzani a pedagógia is. Többféle szerepben is lehetőségem volt kipróbálni magam és tapasztalatokat gyűjteni. Voltam napközis nevelő, dekorátor, virágkötő és tervező-szerkesztő. Az biztos, hogy csak kreatív területen tudtam magamat jól érezni.

Mennyire vagy elkötelezett budakalászi?

Felnőtté válásom küszöbén, saját családom alapításakor éreztem, hogy továbbra is közel szeretnék maradni legközelebbi hozzátartozóimhoz. Szüleim családösszetartó ereje segítségével, megannyi építkezéssel tarkítva kerültünk mindannyian Budakalászra. Azonnal megérintett a hely szelleme, az épített örökség és a vidék egyedülálló természeti adottságai, így első perctől kezdve aktív résztvevőjévé váltam a kalászi eseményeknek. Már ide tartozom.

Általában aktív tevékenységek, intenzív szervezés közben lehet látni téged. Telefonálsz, vázlatokat készítesz, kalkulálsz. Szereted a munkádat?

Amikor először léptem be a Faluházba, valami azt súgta, jó lenne itt dolgozni! Feladataim azóta is színesek és szerteágazóak, munkám közben sokat használom a bennem szunnyadó kreatív energiát. A szervezőirodában még sosem volt két egyforma napunk. Pörgünk, csapongunk, álmodozunk, tervezünk, és a végén mindig összeállnak az apró részletek egy kerek egészé. Úgy érzem a kollégákkal jól tudunk együttműködni és már fél szavakból, egy-egy szemvillanásból is értjük egymást. Ez lehet a sikerünk titka.

A legtöbb nő számára komoly kihívást jelent a család és a karrier összeegyeztetése. Te ezt hogyan éled meg?

Az összetartozás érzést, a családi tűzhely melegeként élményét, mint kitörölhetetlen értéket otthonról hoztam. Fiaim születésekor új, gyönyörű szakasza kezdődött az életemnek, klasszikus értelemben működő család lettünk. Férjem dolgozni járt, én otthon voltam egészen a gyerekek gimnáziumba kerüléséig. Ez volt az a pillanat, amikor úgy éreztem, újra kipróbálhatom magam egy új szerepben. Azóta is igyekszem az egyensúlyt megteremteni, hol kisebb, hol nagyobb sikerrel. Fiaim már egyetemisták, kevésbé élnek meg rosszul, ha hétvégén is bent maradok a munkahelyen, vagy késő estig dolgozom. Sőt, nem ritkán ők is lelkes résztvevői a programjainknak!

Erre volt is alkalmuk, hiszen egymást érték a komolyzenei, rock és jazzkoncertek a nyáron a Művelődési Házban.

Így van! Nagyon sokat vártunk rá, hogy végre újra elinduljanak a faluházi programok. Nyárra az összes elmaradt tavalyi koncertet, városi rendezvényt újra szerveztük és a kedvenc eseményemet, a

Kalászi Vigasságokat is megtartottuk, egy év kihagyással. Jó volt újra látni, hogy kicsik és nagyok egyaránt jönnek, hogy részesei a faluházi életérzésnek!

Hogyan készültök az őszi szezonra?

Nagy izgalommal és némi fenntartással készülünk, hisz mindannyian nehezen éltük meg azt, hogy a karantén idején, az egyébként pezsgő Faluház folyosói kongtak az ürességtől. Mi teljes erőbedobással dolgozunk és készülünk az őszi programokra. Szervezzük a sportrendezvényeket, a lélekbúvár előadásokat, kiállításokat, családi matinékat és mindent, amitől a Faluház Budakalász kulturális és közösségi központja.

Kuli Orsi

KALANDRA FEL, KEZDŐDIK A SULI!

Bízom benne, hogy a kedves Olvasók gyermekei is egy tartalmas vakáció után kezdik az új tanévet. Az őszi kapujában mindig arra gondolok, hogy milyen jó lenne még egy kicsit tolni a nyári napokon és az időt kicsit megállítani, hogy maradjon mozdulatlan. A szeptember nem csak az őszi faleveleket festi rozsdabarnára, hanem egy új tanévet és új fejezetet is indít. Janne Teller dán íróntól olvashatjuk, hogy „iskola nélkül vakáció sem lenne”. Tovább gondolva vakáció nélkül az iskola sem lenne olyan igazi. Békés Márta szerint pedig „az iskola egy különös bolygó, az iskolában minden másképp van”.

Ezért sem mindegy, hogyan segítünk gyermekeinknek az iskolakezdésben, vagy mit teszünk annak érdekében, hogy viszonylag könnyen szokjanak vissza az iskolába. Mert nekik is ugyanolyan nehéz, mint nekünk, „felőtteknek” egy, vagy két hét szabi után.

„Amikor egy iskolán belül osztályt, pedagógust választanak a szülők, érdemes olyan tanító nére bízni a kis elsőst, akiben maguk is megbíznak, hiszen az iskola valahol a család folytatása.(...) a lényeg az, hogy ne fossza meg a gyerekeket a felfedezés örömetől, tartsa ébren a kíváncsiságukat, és lehessen bele kapaszkodni. Ha iskolakezdés után pár héttel azt látjuk, hogy kislányunk otthon órát tart a babáinak, ugyanolyan tollat akar, mint a tanító néinek van, kislányunk pedig nem győz beszámolni a sok új dologról, amit az iskolában hallott, akkor megnyugodhatunk: jól választottunk.” (Vekerdy Tamás)

Mi hát a titka, hogy ne essen nehezükre, ne szorongjanak, a félelem és aggodalom, valamint a pandémia okozta körülmények ellenére viszonylag gördülékenyen induljanak az első tanítási napok?

Talán a jó időbeosztás, amiben helye van a tanulásnak, szórakozásnak, pihenésnek? A családi összefogás, a kölcsönös figyelem, a közös időtöltés, a közös étkezések, a játékos pillanatok, a nagy beszélgetések, ahol mindent kitérgethetünk, és mindenkinek számíthat a véleménye?

Minden család eltérő dinamikával működik, bár vannak hasonlóságok. A lányok, fiúk, kamaszok sokszor olyan helyzetben találják magukat, amikkel nehezen tudnak megbirkózni. A szülői támogatás ilyenkor nélkülözhetetlen.

Nem várhatjuk el ugyanazt egy zárkózott gyerektől, mint egy nyitottabb, könnyen beilleszkedőtől. Számára sokkal nehezebb beülni az iskolapadba, ezért az irányított beszélgetés sokat segíthet abban, hogy újra az osztályközösség részévé váljon.

Fontos jól látnunk és jól szeretnünk gyermekeinket. Ne vetítsük ki rájuk a saját vágyainkat, elképzeléseinket azzal kapcsolatban, hogy milyen tanuló legyen, milyen gyorsan haladjon, hány nyelvet tanuljon, milyen hangszeren játsszon, vagy mit sportoljon. A tempó gyors, a világ örült sebességet diktál, amit sok gyermek nem tud felvenni. Nem azért, mert buták vagy tehetségtelenek, egyszerűen arról van szó, hogy a legtöbb elvárás, amit támasztanak velük szemben, nem nevezhető gyerekbarátnak.

„A szülő úgy képzei, hogy a tehetséges gyerek útja diadalmenet: imádják a pedagógusok, elájulnak tőle az osztálytársak, tapsviharban menetel a Kossuth-díjig. Az iskolának is hasonló az elképzelése. Voltak ilyen jellegű vizsgálataim. A tehetséghez társított

LELKI SORVEZETŐ

alapvető tulajdonságok: a szorgalom, az udvariasság és az állandó készenlét. A tehetséges gyerekek java része nem ilyen! Nagyon komoly beilleszkedési zavarokkal küszködnek. Az iskola ezt nem tűri. Ezt a fajta másságot az osztályközösség sem szokta jól tűrni, a tehetséges gyerekek magányos farkasokká válhatnak.” (Ranschburg Jenő)

Fontos, hogy gyermekeink azon képességeit fejlesszük, amelyeket valóban érdemes, amelyre predesztináltak. Sokszor azt hajtják végre, amit a szülők elvárnak tőlük. Viszont, ha úgy tekintünk rájuk, mint az élet adta ajándéokra, akiket azért bíztak ránk, hogy biztonságos környezetben kiteljesedjenek, önmagukká válhassanak, akkor többet kérdezzük, hallgatunk, figyelünk, mint tanácsokkal és kötelezettségekkel ostromoljuk fejlődő személyiségüket.

Így talán a virtuális világ mellett szülőként ugyanolyan érdekesek és figyelemre méltóak maradhatunk a szemükben, és a bizalmunkkal, társaságukkal folyamatosan megtisztelnek minket. És még a véleményünket is kikérik, ha úgy adódik.

„Annál nagyobb ajándékot, mint hogy együtt jól érezhetjük magunkat, egy gyerek nem kaphat! És ugyanígy jól kellene, hogy érezze magát az iskolában is. Mire egyesek rávágják, hogy ugyan már, az élet nem kerti ünnepély! Én speciel azt gondolom, hogy az élet minél több részének kerti ünnepélynek kellene lennie – arra kellene törekednünk, hogy az legyen, és többé-kevésbé újra meg újra azzá is tehetjük.” (Vekerdy Tamás)

Biztos vagyok benne, hogy minden közös program, amit együtt töltünk két vakáció között olyan, mint egy nagy kerti party. Kalandra fel, kezdődjön a sulis, és legyen minden együtt töltött idő olyan, mint egy nagy, „kerti ünnepély”!

Aranyos Zsolt
párkapcsolati mediátor

Ha segítségre van szüksége, a Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Intézményben az alábbi szolgáltatásokat lehet díjtalanul igénybe venni:

- családkonzultáció
- párkapcsolati és válási mediáció
- pszichológus
- fejlesztőpedagógus
- jogi segítségnyújtás

2000 Szentendre, Szentlászlói út 89.

Tel.: 26/312-605, 26/400-172

E-mail: info@dunakanyari.hu, honlap: www.dunakanyari.hu

Kövessen facebook oldalunkat: [facebook.hu/dunakanyari](https://www.facebook.com/dunakanyari)

Krizistelefon, 0-24 óráig hívható: +36 20/3640827

MÚLTIDÉZŐ

NÉPISKOLÁK BÉKEIDŐBEN ÉS A FRONTVONALON

Nagy esemény egy kisváros életében, amikor új iskolája lesz. A Patakpart Általános Iskola megnyitása azonban arra is jó alkalom, hogy felidézzük a már meglévő, gazdag hagyományú másik két budakalászi általános iskola első évtizedeit.

Budakalászon a tizenkilencedik században – a lakosság összetétele miatt – csak szerb és német nyelven folyt az oktatás. Az első, görögkeleti elemi iskolát 1760 körül szervezték meg. A Budakalászi Szerb Egyházközségnek 1895-ben Dumtsa Jenő, Szentendre neves polgármestere és felesége építtetett és ajándékozott egy iskolaépületet. 1864-ben már német nyelven is folyt a tanítás, egy Németországban élő idős kalászi ügy emlékszik, Katzinger-féle iskolaként emlegették.

A budakalászi elemi népiskola

A Budakalászi Állami Elemi Népiskola

Bár az általános tan kötelezettséget a Magyar Királyságban már Eötvös József minisztersége idején 1868-ban törvényben írták elő, még évtizedekig váratott magára a népoktatás elterjedése az iskolák hiánya miatt. Budakalászon például a századfordulón 304 tanköteles gyermek közül csak 124 járt iskolába. A pomázi járásban élő lakosság többsége nem beszélt magyarul, az 1900-

as népszámlálás adatai szerint a Budakalászon élő 2019 lakos közül – akik között 1036 vallotta magát németnek, 503 szerbnek, 392 magyarnak – csak 931-en tudtak magyarul. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter célul tűzte ki a főváros környéki idegenajkú lakosság magyar nyelven tanítását. A „magyarosodás előmozdítása érdekében” járásunkban több állami iskola is épült a 20. század első éveiben. A kalászi népiskola kétszintes, öttantermes épületében az oktatás feltehetően 1903 őszén indult.

Az elemi népiskolák 1925 májusában megjelent új, korszerű reformpedagógiai törekvéseket érvényesítő tanterve szerint „a népiskola célja a hazának vallásosan és öntudatosan hazafias polgárokat nevelni, akik az általános műveltség alapelemeit bírják, és képesek arra, hogy ismeretüket a gyakorlati életben értékesítsék.” Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter szerint a vesztes világháború, a forradalmak és a trianoni békediktátum után, a felemelkedés egyetlen reménye

a kultúránk, ami magas szintű, korszerű oktatási és művelődési intézményrendszer keretei között – minél szélesebb rétegekre kiterjesztve – az ország felemelkedésének fontos tényezője lehet. A budakalászi iskolaudvaron óvoda és a mai tornaterem épületében Népház is működött, ami a község kulturális életének központja volt. Rendszeresen adtak elő itt népszínműveket, passiójátékokat, színdarabokat, majd vetítettek mozifilmeket. Spáth Gyula az iskola igazgató-tanítója világi dalárdát hozott létre és vezetett.

Spáth Gyula igazgató és a kalászi tantestület, 1947

A Népházban bemutatott előadások jelentőségét és a budakalászi nyelvi fordulatot bizonyítja, hogy 1934-ben a helyi németiség már azt panaszkolta, miért nincsenek német, csak magyar nyelvű előadások a Népházban. 1938-ban felmérték, hány gyermek családjában beszélnek otthon németül, és 1939-ben kettéosztották a tanulókat: az „a” osztályokban kizárólag magyarul, a „b” osztályokban magyarul és németül tanultak. Osztályterem és tanerő hiányában dupla osztályokat hoztak létre: egy teremben tanultak az I-II-s, III-IV-s és V-VI-s gyermekek. Az iskola az 1941-1942. tanévig hatosztályos elemi iskolaként működött, ekkor indult az első hetedik osztály. Az alsó tagozatosok vegyes osztályokban tanultak, a 7. és 8. osztályban már külön volt fiú és lány osztály.

1941 szeptemberében megalakult a Volksbund (a Harmadik Birodalom érdekeit képviselő Magyarországi Németek Népi Szövetsége) budakalászi elemi iskolája két tanárral és 80 gyermekkel. Makk Ferenc helyi katolikus pap így ír erről a plébánia krónikájában: „Novembertől kezdődőleg járok oda hitoktatni németül, ami azonban mind nekem, mind a tanítványoknak keservesen megy. Egyedül a papnak szabad „Gelobt sei Jesus Chr-szal” köszönni, más mindenkit „Sieg Heil-lel” kell köszönteni! És a vakok, nem látnak, és nem veszik észre, hogy itt nem pusztán a nemzetiségükhöz való hűségéről van szó. Ez sokszor csak ürügy egy más világnézet becsmepéséhez. Contra Christum.” 1944-ben a német megszállás után a kényszersorozást is bevezették. Erről így ír Makk atya „Maglehetősen felkavarta nyáron a községünk nyugalmát a lefolytatott SS sorozás. Saját hazánkban idegen hatalom tart kényszersorozást. Még csak nem is önkéntes.”

1944. szeptemberében még elkezdődött a tanítás az elemi iskolában, de rövidesen abba is maradt: a német katonaság először az udvari termet, majd szeptember 22-én az egész

iskolát és az óvodát lefoglalta október 4-ig. Ezután a tanítás két teremben újra elkezdődött, de hamarosan országosan leállt. December 27-én az orosz katonaság vonult be Budakalászra. A tanítás 1945 tavaszán folytatódott újra. Az elvonuló magyar és német, majd orosz csapatok hatalmas rombolást végeztek az iskolában és a faluban. A háború pusztításait még egy árvíz is tetézte 1945 telén. A falu népe küszködött a szegénység miatt. A tantestület ennek ellenére mindent megtett a tanítás hatékony folytatása érdekében.

A falu lakosságát és az iskolát az 1945-46-os tanévben újabb tragédia, a német nemzetiségű lakosok erőszakos kitelepítése rázta meg. Az iskola 336 tanulója közül 137 kisgyermeket kényszerítettek arra, hogy elhagyja gyermekkori barátait, iskoláját, szülőfaluját.

A szentistvántelepi népiskola

A szentistvántelepi iskola első épülete

A Szentistvántelepi Általános Iskola a Klebersberg Kunó-féle népiskola építési programnak köszönheti a létét. 1926-ban hozták létre az országos Népiskolai Építési Alapot, amelyből három év alatt ötezer falusi, tanyai tanterem épült Magyarországon. A húszas évek elején annyi gyermek költözött az Akarat Szövetkezet által felparcellázott telkekre – amit 1925. augusztus 20-i felszentelésétől kezdve Szent István telepnek neveztek –, hogy szükségessé vált számukra egy önálló iskola.

A Szentistvántelepi Általános Iskolát Fényes Gyula bányamérnök tervei alapján 1925-1926-ban építették. Az egy-tantermes iskolával egybeépült a háromszobás tanítói lakás, amelynek ebédlője egyben postai hivatalként is működött. A tanító felesége volt a postaügynökség vezetője. A tanterem végéhez fa harmonikaajtóval kapcsolódott a kápolna, ahol vasárnaponként katolikus miséket, alkalmanként református istentiszteleteket tartottak. Hétköznap a legügyesebb diák, vasárnaponként és ünnepnapokon a tanító harangozott, aki egyben a kántori feladatokat is ellátta.

Az iskola a pomázi tanfelügyelethez tartozott. A szentistvántelepi iskola első tanítója, saját kérésére, Petykó Gyula pomázi tanító lett. Az oktatás 1926 szeptemberében hatosztályos, osztatlan formában kezdődött. Körülbelül 25-30 gyermek volt egyszerre a tanteremben. Voltak hangos és csendes órák. A hangos órákon a tanító külön foglalkozott a katedra körül egy osztállyal, a többiek addig fegyelmezetten végezték a helyükön a kiadott írásbeli feladatokat. Az iskolát egy óriási udvar vette körül: elől egy füves játszótér, közvetlenül az iskola körül volt egy virágos kert, mellette konyhakert, hátul gyümölcsös kert, gazdasági udvar kúttal, baromfi és sertés tartásához szükséges ólakkal,

árnyékszékkel. Kezet mosni a tanterem előtti zsidobongóban elhelyezett mosdótáblában lehetett.

A tanítás a háború idején 1944 októberig háborítatlanul zajlott, novembertől az oktatás szünetelt, mivel az iskola tantermét

egy gépkocsizó szállító század elhelyezésére vették igénybe. A század személyi állománya a „Beszkárt” (a BKV elődjének) autóbusszvezetőiből, gépparkja a zöldre festett autóbusszokból állt. A század parancsnoka a tanítói lakás egyik szobájában kapott szállást. A magyar katonák 1944 december elején hagyták el az iskolát, a szovjet csapatok december 25-én érték el Szentistvántelepet. Az iskolába nem szállásoltak el katonákat, de a tanító lakás egyik szobájába beköltözött egy százados, aki civilként maga is pedagógus volt Kijevben. Az oktatás áprilisban folytatódott, a csonka tanév végén a tanulók többsége sikeresen vizsgázott.

1949 januárjában a központilag elrendelt népszavazást Szentistvántelepen Petykó Gyula végezte, már ekkor felvetődött, hogy Szentistvántelep közigazgatásilag tartozzon inkább a hozzá közelebb fekvő Budakalászhoz. Erről tavasszal az iskolában gyűlést tartottak, ahol a jelenlevők többsége a Budakalászhoz tartozás mellett döntött.

A két iskola élete együtt majd újra külön

1950-ben a telepi általános iskola a kalászi iskola tagintézménye lett. Mivel Szentistvántelepen csak alsó tagozat volt, a felső tagozatosok átjártak HÉV-vel vagy gyalog a Nagyiskolába. Itt tartották minden évben az ünnepélyeket, tanévnyitókat és tanévzárókat. A szentistvántelepieket az Ófaluban tanuló diákok kezdetben idegenkedve fogadták, hiszen másféle, polgári környezetből jöttek: rendes ruhában jártak, volt, aki közülük már nyakkendőt hordott, a kalászi gyermekek között pedig olyan is volt az ötvenes években, aki októberig mezítláb járt, aztán kimaradt az iskolából. Az Ófalu lakói ekkor elsősorban földművelők, gyári munkások voltak, míg Szentistvántelepen a középosztály telepedett le.

Bártfai Ernő, aki ebben az időben a kalászi iskola igazgatója volt, és Szentistvántelepen lakott, naponta benézett a telepi iskolába, érdeklődött a tanítónők hogyléte felől, de nem szólt bele a munkájukba. Az ötvenes években a Népház a központi iskola tornaterme lett. A gyermekek sokasodása miatt a hetvenes években bővítés vált szükségessé mind a két iskolában. A Szentistvántelepi Általános Iskola 1977-ben 4 új termet kapott, 1979-ben pedig átadták a Nagyiskola új, vasútsori frontját, ezzel 8 új tanteremmel bővült az iskola. Az 1980-as évek második felében ébredt fel az igény a telepi lakosokban az önálló alsó-felső tagozatos iskolára. Ez 1991-ben vált valóra, ekkor vált ki a budakalászi iskolából, és lett önállóvá a Szentistvántelep Általános Iskola.

Földy-Molnár Lilla

Petykó Gyula tanító és családja

HITÉLET

ISKOLAKEZDÉSRE

De nehéz az iskolatáska... – szeptember elején mindig eszembe jut a régi dal. Nehéz volt a táska a könyvektől, füzetektől, egyéb holmiktól, miket rendszeresen cipelnünk kellett az iskolába.

Mikor a tanévre készültem mindig örültem, mikor a tolltartómat megkaptam, rendeztem, helyén legyen benne minden.

Mikor az eszközökre gondolok, mik is voltak benne, eszembe jutott néhány gondolat, melyekkel kívánok mindannyiunknak az új tanévre sok örömet, kitartást és erőt.

Ceruza, talán mikor elsőként elkezdünk az iskolát, ünnepélyesen ezt kaptuk a nagyobb diákoktól. Milyen jó, hogy vannak, kikre feltekinthetünk, kiktől tanulhatunk. Milyen jó, hogy ha valamiben elakadunk, lehet kérdezni, meg lehet vitatni. Az iskola mennyi tapasztalatot, bölcsességet, módszert tart egyben és őriz meg, hogy át lehessen adni a következő generációknak.

Radíró, amivel néha a füzetet is kiszakítottam, mert annyiszor használtam. Milyen jó, hogy van lehetőség újra kezdeni, akár több hibát kijavítani. Egy kezdet mindig ad lehetőséget, hogy egy-két elhatározást tegyünk, amiben szeretnénk változni.

Hegyező, amit nem használtam sokszor, de miután a ceruzáim rendben voltak, jó érzés volt bennem. A hegyező segít abban, hogy újra rend legyen körülöttünk, mindent lehessen rendeltetésszerűen használni. A rendnek ára van, de utána a belső békében mennyi öröm van.

Toll, amit akkor vettünk kezünkbe, mikor már jobban tudtunk írni. Nem javítható ki, viszont maradandóbbat alkothatunk vele. Tudjunk másoknak örömet szerezni. Tudjunk egymásnak maradandó emléket adni.

Kiemelő, amit inkább már vizsgákra készülve használtam a tanuláshoz, hogy a jegyzet áttekinthetőbb legyen. Mintegy jelzi, legyen meg a szándék, hogyha nem is padban, de az életben legyünk nyitottak az újra.

Mint minden kezdet nehéz, bizonytalanságokkal kísért, de bízom benne, hogy feltöltődve, élményekkel telve vágunk bele az új tanévbe örülve egymásnak, lehetőségeket kihasználva, az igazságot keresve. Minden tanárnak, diáknak, szülőnek és nagyszülőnek sok erőt és kegyelmet kívánok.

*Kelemen László esperes, plébániai kormányzó
Budakalászi Római Katolikus Egyházközség*

NE BÁNTSD A TANÁRT!

A tanár bruttó 300.000 Ft-ot keres (a kezdő annyit, amennyi most lesz majd a minimálbér). Akik valaha a diákjaiként mindenből kettések voltak és minden napját megkeserítették, most a tanári órabér duplájáért felássák a kertet – ha sikerül nekik elmagyarázni a földmunkás feladatot.

A tanár többet van a gyerekeiddel, mint te magad. A tanár látja, hogy mit rontottál el gyermeked nevelésében, még akkor is, ha nem kiemelkedő pedagógus. Egyszerűen sokat van a gyerekekkel, össze tudja hasonlítani őket, és rá tud mutatni azokra a pontokra, ahol baj van. De csak akkor meri elmondani, ha nem fél a szülőktől. Nincs tökéletes gyerek, nincs tökéletesen nevelő szülő. Neked mert már szólni?

A tanár régen azzal az egyszerű módszerrel tanított, hogy beszélt, és a gyerekek végighallgatták, aztán valami tudás csak lett ebből. De a mai gyerek nem hallgatja végig a tanárt: a videók tempójához szokott, amiket te engedél nézni a gyerekek, családi együttlét helyett. Szülői hiányosságaink miatt az iskola szerepe egyre nagyobb. A gyerekevelés részben kicsúszott a kezünk közül, emiatt bizonytalanok vagyunk – persze, hogy a legkönnyebb mindenért a tanárt hibáztatni. Te is így szoktad csinálni?

Az iskola kénytelen változni. Az oktatás egész egyszerűen nem maradhat meg a régi keretek között. Kirándulások, beszélgetések,

projektnapok és projekthetek kellenek ahhoz, hogy jól neveljék a gyerekeket. Támogasd ebben a tanárt, vagy bőszen osztogasd a facebookon a szövegeket, hogy „bezzeg a mi időnkben nem volt ilyen, aztán mi is felnőttünk”? Inkább ismerd meg az iskola munkáját, és támogasd!

Az iskola még egy nagyon kényes területen kap pofonokat. A válásokról van szó. A gyerekek fele mozaikcsaládban él, és sebeket hordoz a válásaink miatt. A gyermekek feszültsége leginkább az iskolán csapódik le. Ti váltatok el, de a gyereket a tanár viszi, mindkettőtök helyett...

A tanár az életét rakja ki a gyerekek elé. A gyerekek kijárják az iskolát, a tananyag részleteire nem fognak emlékezni – de a tanárok személyiségét évtizedek múlva is fel tudják majd idézni. A tanár a bőrét viszi a vásárra, önmagát adja. Keresztényként nem tudunk nem gondolni Jézus tanárságára, arra a szóra, ahogyan Ő tanított: „aki nagygyá akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok; és aki közöttetek első akar lenni, az legyen mindenki rabszolgája!” (Elovlasható a Bibliában, az Újszövetségben, Márk evangéliuma 10. fejezetének 44. versében.)

*Bereczky Örs, református lelkes
Budakalászi Református Gyülekezet*

Budakalász lakosa –

BEMUTATJUK

BAKOS GERGELY (GERGŐ BÁCSI) ÓVÓPEDAGÓGUS

„A felnőttek nem látják az eget, mert nem emelik fel a fejüket”

Bakos Gergelyt, „Gergő bácsit” (36) sokan ismerhetik itt Budakalászon, legalábbis akinek volt/van kiskorú gyermeke és a Telepi Óvodába járt. Gergő bácsi óvóbácsi, ami önmagában is elég érdekessé teszi őt, de most nem ezt az oldalát mutatjuk be, hanem a 3 gyermekes apukát, filozófust, aki otthon zenél, nemcsak az oviban, saját számokat ír, online bevásárol és hajnali futásra megy a nagyobb gyerekeivel.

Gergő nem tartja magát tősgyökeres kalászinak, pedig gyermekora óta itt lakik. Szülei fiatal korukban költöztek ide, az akkor még működő Lenfonó gyárban dolgoztak. Szülei nagy közösségi életet éltek, kézilabdáztak, apukája szerepelt színdarabban, Honthy Hannának öltözve. „Gyerekkoromban azt mondtam, hogy én illet biztos, hogy soha nem csinállok. Mármint nem szerepelek beöltözve nyilvánosan, közönség előtt. Ehhez képest ugyanezt csinálom az oviban.”-meséli Gergő nevetve.

Feleségével, Verával 15 éve vannak együtt és 11 éve házasok. Az óvónőképző főiskolán ismerkedtek meg, Vera is óvodapedagógus. 3 gyermekük van elképesztő, gyönyörű és különleges nevekkel: Hanga (5), Regő (7) és Zselyke (9).

Milyen 3 gyermek apukájának lenni? Milyen egyáltalán apának lenni? – kérdeztem Gergőt.

Folyamatosan azzal foglalkozom, hogy hogyan lehetne ezt jól csinálni. Sokszor ez sem megy, és az sem megy. Az oviban általában megy minden, otthon nem mindig. Apának lenni olyan, mint egy „másállapot”. Felelősség is persze, mert felelős vagyok értük, de annál sokkal több, sokkal másabb. „Másállapot”. Egyszerre kell lenni: bohócnak, varázslónak, megtartóerőnek és udvari bolondnak. De annak a fajtának, aki a legbölcsebb az udvarban és tudja miért bolond.

„Apa, segíthetsz engem felrakni”: amikor a gyermek a felnőtt... Gergő van, hogy elfárad, mire hazaér és „sárkánnyá” változik. Vagy egyszerűen csak a szokásos „felnőtt gondok” nyomasztják. A gyermekei ilyenkor jeleznek neki, hogy sárkány. Ő ennek kifejezetten örül, megtanította nekik, hogy igenis merjenek jelezni, ha apa (vagy esetleg anya vagy bárki) sárkánykodik. „Apa segíthetsz engem felrakni” – mondja neki ilyenkor az 5 éves Hanga, mosolygós, kerek szemekkel. Ki akarja hozni ebből a buta, felnőtt helyzetből. „Látod, milyen hős vagy?” És működik, mert elmúlik a gond abban a pillanatban és Gergő visszatér a jelenbe a gyerekeihez.

Ars poetica: „Nagyon keresem azt, hogy mi az, ami hajt, mi az, amit belső motivációból lehet csinálni...”

Vannak közös programok a gyerekekkel, sőt kifejezetten „apás programok” is vannak. Persze megy a játék és bohóckodás, de csinálnak olyasmit is együtt, ami apát is érdekli, szereti csinálni. Ilyen például a sport. A nagyobb gyerekeivel (Regővel és Zselykével) szoktak időnként eljárni hajnalban futni. Keresi magában a motivációt, hogy felkeljen és elmenjen futni. Nem mindig találja meg, de amikor megvan, az nagyon jó. Egyébként Gergő minden így van. Belső motiváció kell ahhoz, hogy csináljon valamit az ember. Azokat a dolgokat keresi-kutatja mindenhol, amikben megtalálja a belső motivációt. „Ha egyáltalán nincs belső motiváció és unatkozol, akkor a másik is unatkozni fog. Átadod neki az unatkozást. Persze van, hogy egy idő után megtanulod azokban a dolgokban is megtalálni a belső motivációt, amikben egyébként nem találnád. Ez a célom...”

Gergőnek van egy kis műhelye: saját kis kuckó. Itt szokott barakácsolni, gitározni, saját dalokat írni, dalokat felvenni. De családi közös zenélést, éneklés is tartanak vagy pingpongoznak együtt itt a műhelyben.

„Sikít a lábam” – végre lehet menni

Nagy kedvenc családi időtöltés: kinéznék egy pontot a távcsővel, hogy oda el akarnak menni. És el is mennek, felfedezni, megismerni, kirándulni. Gergő nagyon fontosnak tarja, hogy ismerjék a környezetüket. Ezt egyébként az ovisokkal is csinálják, nemcsak otthon. „Úgy ismerem, mint a tenyerem” mondás rájuk nagyon is igaz.

A karantén alatt nem nagyon lehetett ennek a szenvedélynek hódolniuk, mármint menni mindenfelé. Rosszul is érezték magukat a bezártság miatt. A karantén után, amikor ismét lehetett sétálni, elmentek kirándulni. Zselyke annyira örült, hogy újra lehet szabadon menni, hogy sikongatott örömeiben. A nagy fűben elbújtak és kiabált: „Itt a szabadság! Sikít a lábam!” Aztán az egész család elhevert a fűben és bámulták az eget...

„A felnőttek nem látják az eget, mert nem emelik fel a fejüket.”

Nos, kedves felnőtt társaim, néha emeljük fel, ki a fejünket a felnőtt gondokból és lássuk meg az eget!

Kuli Orsi

INTERJÚ

HÁT HIÁBA, KALÁSZI VAGYOK! – beszélgetés Schütz Irénke nénivel

Schütz Tiborné Irénke idén júniusban töltötte be 90. életévét, ennek apropóján beszélgettem vele az életéről, fiatalkoráról, Budakalászcól. Irénke néni életének legfontosabb szereplői a családtagok, barátok, a közösségek, legyen az cserkészlet, turistacsoport, nyugdíjas klub, vagy annak ellenére, hogy Irénke néni nem sváb, a Német Nemzetiségi Egyesület.

Irénke néni szülei Szentendréről költöztek Budakalászcra, itt járt óvodába és általános iskolába. Húgával együtt családias, szerető közegben nőttek fel. Dolgozni 1950-ben kezdett a budakalászi Textil gyárban és innen is ment nyugdíjba 1986-ban. 1953-ban a házasságkötése után 16 évig Pomázon élt, majd sikerült visszaköltözniük Budakalászcra. Férjével 50 évig éltek együtt, lánya, két unokája, keresztgyerekei, az ő családjaik jelentik számára az összetartó családot és örömet.

Irénke néni gyerekkoráról, fiatalkoráról...

Hát nem tudom, hogy a mai gyerekeknek van-e ilyen szép ifjúságuk, mert mi nagyon sokat voltunk a levegőn. Gyerekkorunkba például úgy játszottunk, hogy az iker barátnőimmel óvodás korunktól mindennap együtt voltunk és labdázunk, ugráló köteleztünk. A Lafka Konniékkal, az ifjúsággal rengeteget jártunk táncolni, abban az időben, ahol most a pékség van, a Gizi néninek volt egy nagy vendéglője, és abban volt egy hatalmas nagy táncterem.

Csanadacz Irén szüleivel

Mikor még nem volt gyermekem, akkor minden szombaton a Margit-szigetre jártunk a Nagyszállóba. Lehetett eső, szél, hó, mi mentünk. A Körmendi zenekar játszott és Sárosi Kati énekelt és mindig könyörögtek, hogy ne menjünk még haza, de nekünk menni kellett, mert indult az utolsó HÉV.

Irénke néni háborús emlékei

Nem egy nagy életút az enyém, de vegyes. Az én időszakomban volt a háború. Ebbe a háborúba voltak németek, voltak zsidók, volt árvíz, jöttek az oroszok, szóval azért voltak időszakok, amikor nem volt nagy élet.

Én egy pék házban laktam, amelyik hosszú ház volt, a hegybe vájt pincével, és amikor megszólaltak a szirénák, akkor a környékeliek mind jöttek és pincében vártuk ki a sziréna végét. '45 karácsonyán is megszólaltak a szirénák, pont mindenki vacsorázott, szenteste volt és rohantunk a bejglivel, meg ki mivel a pincébe. Akkorra már mindenkinek megvolt a fekhelye és megrengett a hegy. Nagyon megijedtünk, hogy ránk omlik a hegy, aztán másnap kiderült, hogy a Magyar utcát bombázták. Rossz irányt kaptak a bombázók és végig söpört az utcán a bombázópor. Na, ilyeneket éltünk át. Máskor, amikor feldobták ezt a Sztálin-gyertyát, ahogy mondták annak idején, kimentünk az udvarra nézni, mert világos volt.

Még az ostrom kezdete előtt, elmentünk nyaralni. Az anyukám akkor a Lenfonóba, a Budakalászi Textilművekbe dolgozott és kapott üdülőjegyet Balatonalmádiba, nagyon jól éreztem magam. Hazafelé a vonaton mindenki jól érezte magát, mert minden gyerek ismerte egymást, és amikor már hazaértünk, akkor egyszer csak valaki kikiabált, hogy nézzétek meg milyen gyönyörű az ég! Kimentünk az utcára és valóban Budapest lángokban állt. Kiderült, hogy ahol én leszálltam egy órával azelőtt a vonatról, azt bombázták. Úgyhogy ez egy véletlen csoda volt.

Hát mondjuk elvették tőlünk a pékséget, amikor bejöttek a németek. Ők olyan langyosak voltak. Tehát nem mondhatom azt, hogy szerető emberek voltak, de megvoltunk. Akkor ugye jött a zsidók üldöztetése és az első házban, a házunknak az elején egy zsidó család lakott, egy gyermektelen zsidó család az öreg nagymamával. Elöl rőfös üzlete volt a férfinak és hát nagyon szerettük őket, mert egy végtelenül kedves, rendes emberek voltak. Olyan volt a Józsi bácsi, hogy a húgom akkor kicsi volt, képes volt letérdelni és a hátán lovagoltatni a húgomat. Szóval nagyon aranyosak voltak. És amikor őket elvitték, akkor utánuk mentünk a lágerbe, de ránk szóltak, hogy ne jöjjünk többet, mert mi is bajba kerülünk. Elvitték őket és többet nem találkoztunk.

Amikor bejöttek az oroszok, úgy jöttek be, hogy egyenként bizonyos távolságban, géppisztollyal jöttek végig a falun. Nem tudtuk, hogy kik ezek, mik ezek, és kimentünk az utcára, nézni őket és az unokabátyám katonaruhában volt. Odajött hozzám a ruszki és rángatta a zubbonyát, hogy vegye le és mars, davaj, davaj, davaj. Ilyen volt az én benyomásom az oroszokról.

Máskülönben ők is átvették a pékséget, de ők egész másképp viselkedtek. Nagyon gyerekszeretők voltak és mindig ott voltak nálunk. Az én anyukám szerb volt az apja révén, és tudott szerbül

így tudott velük beszélni. Mindig jöttek, de sose jöttek üres kézzel, hanem mindig hoztak kenyeret. A tiszték is. Estére három kenyérünk is volt, hát mit csináljunk a három kenyérral? Anyukám esténként a berliner kendő alatt, hol a Budai útra vitte a kolleganőjének, hol a főnökének ide a gyárba, mert itt laktak fönt a gyári lakásban. Majdnem minden nap ez volt az esti sétája, hogy vitte a kenyereket.

Az árvízről

1945-ben nagy árvíz volt kalászon. A felrobbantott pesti hidak miatt feltorlódott a jég és az ár bejött Budakalászra is. Éjjel nagy zúgásra, morajlásra ébredtünk, a sínekig jött a víz. Azt az ordítást és azt a jajgatást, mert mindenkit váratlanul ért. Szoba-konyhás lakásunk volt, szegények voltunk és az anyukám egy hattagú családot és egy négytagú családot is befogadott abba a szoba-konyhás lakásba. Szinte azt lehet mondani, hogy padlónkként feküdtünk, mert olyan sokan voltunk. Ilyenek voltak a szüleim.

Lenfonóról

1950 augusztus 15-én léptem be, de nem a Lenfonó épületébe, mert akkor még budakalászi Textil volt és bent volt Pesten a központja, oda kerültem a barátnőmmel. Én egy olyan osztályra kerültem, amelyik nem is nagyon tetszett. Közben a budakalászi gyárban megindult a termelési könyvelés és kerestek a vezetőknek egy titkárát, és nekem volt gyors és gépírás végzettségem. Egy hónap múlva már az egész központ kikerült Budakalászra. A termelési könyvelésben voltam 36 évig. Közben ugye képeztem magam, csoportvezető lettem. A vezetők jöttek-mentek, mi meg maradtunk.

Családjáról, férjéről, házasságról

Irenke néni férjével, Schütz Tiborral

sem kell, hogy a gyárból mindenki eljött Pomázra minket látogatni, az anyukám meg nem győzte a pogácsákat sütni. Az utcabeliek azt kérdezték, hogy mi van itt, hogy ennyi ember jött; minden nap munkaidő végén, mindig jött valaki. Mint egy csoda, olyan volt a lányom. Kétéves volt a lányom, amikor ez a budakalászi lakás megépült. Mert tudtuk, hogy nem fogunk Pomázon megöregedni, mert egyikőnknek se volt olyan szimpatikus, se a környék, se semmi.

Úgyhogy idejöttünk, itt viszont nagyon jó gárda volt, nagyon jól beilleszkedett a férjem is.

90. születésnapján így köszöntötték Irenke nénit

Ezt el kell mondanom, hogy nem voltak itthon az én 90. születésnapomon, se a lányom, se a keresztlányomé. A húgom unokái jöttek felköszönteni, mind a négyen kiabáltak nekem: „gyere ki az erkélyre”. És énekeltek nekem.

**Hőség van délben, kijössz a lakásból,
Itt várunk négyen születésnapod alkalmából
Nem rendeztünk neked nagy meglepetés zsúrt,
De azért a Marci pengeti a húrt (ő gitározott)
El sem hisszük, hogy kilencven vagy már,
Negyven évet simán letagadhatnál.
Hogy itt vagy velünk az annyira jó,
Te vagy a legjobb pótnagyanyó
A Schütz Nagy rendes,
A Schütz Nagy kedves,
A Horthy lepény* mámorító
Schütz Nagy rendes,
Schütz Nagy kedves,
Boldog, boldog születésnapot!**

* Azt tudni kell, hogy ez a Horthy lepény egy örökségem az anyukámtól. Amikor ő fiatalasszony volt, a Horthyné a rádióba lediktálta, ő meg leírta és azóta a családom kedvence.

Olyan aranyosak voltak, és én annyira boldog voltam, hogy amikor a tortán el kellett fűjni a gyertyát, hangosan kimondtam énnekem az a vágyam, hogy mindegyikük maradjon ilyen szeretetben, mint most. Mert nagyon szeretem őket. Egytől-egyig, ők is engem.

Közösségek

Mikor nyugdíjba mentem, májusban meghalt a férjem, szeptemberbe elmentek a lányomé, akkor én abba az évbe nagyon magam alatt voltam és mondták a húgomék, hogy gyere Szentendrére a mi nyugdíjas klubunkba. Oda jártunk 18 évig az Éva barátnőmmel innen Budakalászi-ról. A Czermann Éva a barátnőm már 60 éve. Úgyhogy azért az itteni nyugdíjasokkal még nem tartottuk a kapcsolatot, de a Kert utcába lévő nyugdíjasokat évente egyszer mindig meglátogattam, mert nagyon sokan vannak, akiket ismertem. A Wágner Kati csoportjába is tartozom, pedig nem vagyok sváb, de elmentem a Koniék miatt is és nagyon jól érzem magam, mert nagyon sok ismerősöm van.

Rábeszélték, hogy menjünk külföldre és akkor a pénzügy, a könyvelés, a közgazdasági osztály, mi elkezdtünk utazni. Harminc évig jártuk, a világot, Spanyolország, Tunézia, Egyiptom, Izrael. Szóval sok helyre eljutottunk.

Ja és van még egy sztorim: kitelepítették a svábokat. És mikor ők már hazajöhettek, tulajdonképpen akkor kerültem közelebb hozzájuk. Azt mondja a vezetőjük a Trendl Feri, hogy azt tudod-e, hogy te 26-án születél én meg 27-én, egy bábánk volt és azt mondta a bába, hogy most jöttem a Csanadacz Iréntől és most itt vagyok, úgyhogy azóta úgy tartjuk a kapcsolatot, hogy telefonon karácsony, húsvét, születésnap, névnapkor mindig telefonálunk egymásnak. Hát hiába, Kalászi vagyok!

Szarka Zsanett

EGÉSZSÉG

Az Egészségklub hírei

2020-ban és 2021 tavaszán a koronavírus járvány beszűkítette az Egészségklub mozgásterét.

Kizökkentünk a 15 éve megszokott ritmusból, befelé fordultunk, sok mindent feladtunk, miközben szokatlan feladatokkal is birkóztunk. Vegyes érzelmekkel várjuk a szeptembert: reménykedünk, hogy az átoltottság miatt nem lesz szükség ismételt szigorú korlátozó intézkedésekre, másrészt bizonytalanok vagyunk, milyen variáns talál meg bennünket, ami újabb szigorításokat hozhat. Természetesen azért készültünk tervekkel az őszi-téli hónapokra.

Megszerveztük a szakorvosi szűréseket. Néhány szűréshez előadás is társul majd. Tájékoztatónkat külön cikkben találják.

Változatlanul tartjuk a kapcsolatot a Szentendrei Járás Egészségfejlesztési Irodával (EFI). Tanfolyam jellegű programokkal, előadásokkal fogják gazdagítani programválasztékunkat (pl. egészségfejlesztési tanácsok, stressz oldás, gyaloglóklub szervezése).

Mozgásóránkat változatlan időpontokban – szeptembertől ismét a Faluházban – tartjuk. A Napvirág Otthon még nem nyithatta meg kapuit, így a vízi torna egy ideig nem indul újra.

Újra indultak kirándulásaink. Folytatódnak kreatív klubdelutánjaink a klubházban. „Étkezzünk egészségesebben!” foglalkozást tervezünk. Megújul a mentális egészséget is javító kézimunka klub. Három varrógép kért bebocsátást a klubba, és várják a varrni vágyókat, a kezdőktől a kevésbé kezdőkig. Segítő, tanácsadó klubtársunk is készen áll.

A klubházunkban adott továbbá néhány számítógép, nyomtató, internet, tévé, tehát azt a tervünket sem adjuk fel, hogy tagjaink jártasságot szerezzenek az alapvető digitális „kütyük” használatában. Jó lenne, ha nem tartoznánk többé a digitális társadalom kirekesztettjei közé, nem maradnánk le sok fontos hírről, információról.

A tavasszal kényszerből elnapolt közgyűlésünket szeptember 16-án, hagyományos őszi szűrőnapunkat október 7-én tervezzük megtartani.

Aktuális programjainkról részletes tájékoztatással szolgálunk hírlevelünkben, honlapunkon, közösségi (Facebook) oldalunkon és plakátjainkon. Elérhetőségeink megtalálhatók honlapunkon: www.bkegeszsegklub.hu

Nagy Edit

TÜDŐSZŰRŐ VIZSGÁLAT

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy Budakalászon
2021. szeptember 15-től 2021. szeptember 20-ig
TÜDŐSZŰRÉST TARTUNK!

A vizsgálat ideje naponta:

Szeptember 15., szerda 8.00-18.00

Szeptember 16., csütörtök 8.00-18.00

Szeptember 17., péntek 8.00-18.00

Szeptember 20., hétfő 8.00-18.00

A tüdőszűrés helye:

Egészségház, 2011 Budakalász, Klisovác u. 6.

A tüdőszűrés a felnőtt lakosság számára ajánlott vizsgálat!

A szűrővizsgálat 40 év feletti lakosoknak évente egy alkalommal továbbra is INGYENES.

A 14-18 év közötti gyermekek szűrése INGYENES, de beutaló, és szülői beleegyező nyilatkozat szükséges.

40 éves kor alatt, illetve munkahelyi alkalmassági vizsgálatához a vizsgálat díja 1700 Ft, mely az OEP által országosan elrendelt összeg.

A befizetés a szűrőállomáson kapható csekken történik.

A törvény által kötelezetteknek a vizsgálat természetesen ingyenes.

Panasz nélkül is lehet beteg.

A vizsgálat alkalmas a TBC, illetve sok más tüdőbetegség időben történő felismerésére.

Kérjük a vizsgálatra hozza magával személyi igazolványát, lakcímkártyáját és TB-kártyáját, illetve, ha van előző évi tüdőszűrés igazolása, akkor azt is!

PREVENTÍV SZŰRÉSEK 2021. ŐSZ

Budakalász Város Önkormányzata támogatásával, ősszel folytatódnak a szakorvosi szűrések, melyek a lakosság egészségmegőrzését és a betegségek megelőzését szolgálják. Idén is az Egészségklub önkéntesei végzik a szervező munkát. A szakorvosi szűréseken kizárólag budakalászi lakosú személyek és a város közintézményeiben dolgozók vehetnek részt, személyes jelentkezést követően. A vizsgálatokra jelentkezni lehet az alább közzétett időpontokban a megadott személyeknél és telefonszámon.

A szűrőprogramokra mindenki hozza magával a személyi igazolványát, lakcímkártyáját és a TAJ-kártyáját. Felhívjuk figyelmüket, hogy a szűrőprogramokon azok vehetnek részt, akik még nem, vagy az előző szűréstől eltelt egy éven túl vették igénybe a szolgáltatást.

A vizsgálatokra jelentkezni lehet az alább közzétett időpontokban a megadott személyeknél és telefonszámon.

A szűrésekre az Egészségház vérvételi helyiségében kerül sor, az alábbi időpontokban:

Nőgyógyászati szűrés időpontjai

2021. szept. 28.	kedd	9:00-tól 12:30 óráig
2021. okt. 12.	kedd	9:00-tól 12:30 óráig

A vizsgálatot dr. Lőrincz István szülész-nőgyógyász szakorvos végzi. A vizsgálat kiterjed a kolposzkópos vizsgálatra, kismedencei UH-vizsgálatra, citológiai mintavételre, leletezésre.

Jelentkezni lehet: hétfői és szerdai napokon 18-20 óra között Rakics Istvánné Anninál a +36 30/944 1165 telefonszámon.

Bőrgyógyászati szűrés időpontja

2021. október 22.	péntek	8:00-12:00 óráig
2021. november 19.	péntek	8:00-12:00 óráig

A vizsgálatot Dr. Buczkó Mónika bőrgyógyász, allergológus, klinikai onkológus szakorvos végzi.

A szűrővizsgálat elsősorban a rosszindulatú elváltozások/bőrdaganatok/idegrendszeri felismerését szolgálja. A régóta fennálló bőrpanaszokkal az illetékes szakrendelőt keressék fel!

Jelentkezni lehet: hétfői és szerdai napokon 18-20 óra között, Jankuly Tiborné Zsuzsánál a +36 30/264 0637 telefonszámon.

Érszűkület mérés időpontja

2021. október 2.	szombat	9:00-14:00 óráig
------------------	---------	------------------

A vizsgálatot Dr. Tóth-Domán Judit belgyógyász szakorvos és Dr. Tündik András belgyógyász szakorvos végzik. A műszeres érszűkület mérés során feltárásra kerülhet az esetleges perifériás érbetegség.

A perifériás érbetegség a szív- és az agyi erekre kívüli erek betegsége. 50 éves kor felett, az életkor előrehaladtával meredeken emelkedik a gyakorisága, főleg társuló rizikóbetegségek esetén. Lappangó módon, fokozatosan alakul ki, ezért sokszor már csak későn ad tünetet, ezért érdemes a rizikócsoporthoz tartozókban szűrni a betegséget.

Azon 50 év feletti korosztály jelentkezését várjuk vizsgálatra, akiknél nem ismert az alsó végtagi érszűkület és kórelőzményükben az alábbiak közül legalább egy rizikófaktor szerepel: dohányzás, cukorbetegség, magas vérnyomás magas koleszterinszint. Érszűkület gyanúját veti fel az alsó végtag fájdalom, mely terhelésre fokozódik, nyugalomban enyhül. Átmeneti vagy állandó jellegű idegi típusú fájdalom, zsibbadás is gyakran társul hozzá. Nehezen vagy nem gyógyul talpi, lábszári sebek, fekélyek esetén is gondolni kell érszűkület lehetőségére.

Akinél az alsó végtagi érszűkület ismert, vagy kezelt, számukra nem a szűrés, hanem a gondozó orvosoknál az időszakos kontroll javasolt!

Jelentkezni lehet: hétfői és szerdai napokon, 18-20 óra között Dr. Csobod Juditnál a +36/30 5642348 telefonszámon.

Urológiai szűrés időpontja

2021.október 9.	szombat	9:00-13:00 óráig
-----------------	---------	------------------

A vizsgálatot végzi: Dr. Varjú Viktor urológus szakorvos. Ide tartoznak a vese megbetegedései, a húgyhólyag problémái, az idős korban jelentkező vizelettartási gondok az 50 év feletti férfiak prosztata megnagyobbodása és az ezzel járó betegségek is. Lányok, asszonyok jelentkezését is várjuk a vizsgálatra.

A prosztata vizsgálat kiterjed: adatlap kitöltése, UH vizsgálat, tapintásos vizsgálat, vizeletvizsgálat, tanácsadás, szükség esetén további vizsgálatra irányítás.

Jelentkezni lehet: hétfői és szerdai napokon, 18-20 óra között Tamási Józsefné, Krisztinél a +36 20/5226372 telefonszámon.

A 2020.őszi meghirdetett és a pandémia miatt elhalasztott **neurológiai szűrővizsgálatra** 2021. őszi kerületi sor. Az előzetesen jelentkezők listája rendelkezésre áll és minden hely betöltött rajta. Ezen személyek postai úton értesítést kapnak majd a pontos időpontról.

A bőrgyógyászati szűrővizsgálathoz kapcsolódóan ismeretterjesztő előadást szervezünk 2021. szept. 30-án a Kós Károly Művelődési Ház dísztermében 18. órai kezdettel:

A melanoma/bőrrák/ megelőzése, fényvédelem, bőrápolási tanácsok témakörben.

Előadó: Szabados Bence orvostanhallgató, aki dr. Buczkó Mónika bőrgyógyász, klinikai onkológus munkatársa, rendszeres segítőtje. Egészségük megóvása érdekében éljenek az Önkormányzat, az Egészségklub és a Szakorvosok által nyújtott lehetőségekkel!

Dr. Tündik András,
Társadalmi Szolidaritás és Humán Ügyek Bizottsága
Dr. Csobod Judit,
Egészségklub vezetőségi tag

MI EZÉRT BRINGÁZUNK, AJÁNLJUK MINDENKINEK

A „Járj két lábon vagy két keréken” kampány keretében helyi kerékpárosokat kérdeztünk, ők miért így közlekednek. Tudjuk, még sokan bicikliznek városunkban, örömmel olvasnánk az ő érveiket, ötleteiket is!

Lazanyi Edit: „Ha valahová gyorsan akarok odaérni Budakalászon, akkor biztos, hogy biciklivel megyek!”

Napi szinten kerékpározom, van úgy, hogy egy nap többször is lemegyek a Liget utcából. Mivel hegyoldalban lakunk, így lefelé könnyebb, felfelé csak üres kosárral tudok feltekerni. Ha bevásárlásból jövök, akkor már csak tolom a bringát fölfelé. Jóformán kétnaponta megyek vásárolni. Gábor fiam szerelt nekem előre és hátra is kosarat, így nem kell cipekednem. **Kellemeset a hasznossal! Mozgás és bevásárlás egyben. Nem kerül pénzbe, nem szennyezem a környezetet.** Én ezzel spórolok.

Már az első gyerekemet is bicajjal hoztam az oviból 1983-ban, mert így gyorsabb volt, mint autóval körbe menni. 1997-ben kezdtem el dolgozni a Hivatalban, természetesen biciklivel mentem dolgozni. Rendszeresen részt vesz a családom a Tour de Kalászon és egyéb kerékpáros túrákon. Már az unokámnak is van ülése a bicajon. Nagyon élvezi. Sokszor megyünk a Duna-partra bicajozni. Kalászon ma a bringáknak van jövője, mert ki tudjuk kerülni a dugókat. Egyre több autós is megbékél velünk. Szervizelni a fiam szervizeli, ezzel is sokat takarítok meg. Ő régebben versenyszerűen kerékpározott. Rita menyem kerékpárral megy az unokámmal a könyvtárba, játszótérre.

Az Egészségklubban sokan vagyunk, akik kerékpározunk: **kényelmesebb, gyorsabb, mint gyalog, nem terheli a térdet.** Volt már egy balesetem, lefelé elcsúsztam. Amikor felgyógyultam, és ráülhettem a kerékpárra, nagyon örültem, kicsit óvatosabb vagyok azóta. A fiaim télen nem engednek már bicajozni. Ők bezzeg!!! Egy szó, mint száz, élvezzük a kerékpározást, fiatal-öreg együtt mehet.

Király Péter: „A bicikli sok szempontból hasznos alternatívát jelent az autóval szemben.”

Gyerekkorom óta szeretek mozogni. Eleinte elsősorban a nagyszüleim telkén bicikliztem. Amikor belvárosi gyerekként felültem a bicajomra, és az akkor kis forgalmú főúton elszárguldottam a szomszéd falu felé, az maga volt **a nagybetűs szabadság.** Akkoriban a telkünk környékén az összes korombeli gyerek biciklivel járt, együtt bandáztunk.

Ahogy felnőttünk, sokan először motorra, aztán autóra váltottak, azonban néhányunk esetében a biciklizés szeretete töretlenül megmaradt. Budapesten már a 90-es években is hatalmas dugók voltak, a Belvárosban lehetetlen volt kocsival haladni. A főiskolára menet kellemesebb volt biciklire ülni, kislevegű utcákon keresztül menni, mint a túlzásúfolt metróon, héven vagy buszon.

A munkahelyemre eleinte tömegközlekedéssel mentem, hogy mégse kimelegedve érkezzem. Idővel azonban úgy döntöttem, hogy lehet mosakodni, pólót/inget cserélni a munkahelyen is, így a 2000-es évek elején ez napi gyakorlattá vált. Reggelente teljesen felfrissülve és nyugodtan érkeztem. 2003-tól közel 20 évig naponta „ingáztam” Kalászról a munkahelyre, napi 35 km-et megtéve. **A munkahelyi stresszt a hazaérkezésig letekerve, a sportra fordított időt így összekötve a hazajutással.**

A gyerekeimet is biciklivel vittem, majd kísértem óvodába, iskolába, így azt is megtanulták, hogyan kell közlekedni. Erre az autózás nem tanítja meg a gyerekeket. A házunktól kb. 800 méterre lévő iskolába biciklivel 5 perc az út, életemben egyszer – rossz idő lévén – autóval vittem őket és 25 percbe került a visszaduzadt autósor miatt.

Egy ideje – a járvány miatt – itthonról dolgozom, azonban a napi reggeli be- és esti levezető 1-1,5 órás biciklizés megmaradt. Ha hétköznap van bármilyen intéznievaló, biciklivel intézem – inkább, mint dugóban ülni, parkolóhelyet keresni. A Belvárosban lakó idős szüleimhez is jellemzően biciklivel megyek, néha a gyerekeimmel együtt – megbízhatóan egyórás út. **Meglepően biztonságosan lehet közlekedni bicajutakon, kifizorgalmú utcákban, s a főváros egész más színei tárulnak így elének.** Kiseb bevásárlásokat is ezzel intézek. Sok mindent lehet bicajjal szállítani: egyszer hazavittem 40 liter vizet, máskor egy asztalt. Mindenképpen kikapcsolódás, bármire is használod. A kerékpáros bevásárlás pl. kifejezetten jó program Budakalászon. **10 km-es körzeten belül tényleg nem érdemes autóbá ülni.**

Hétvégén szívesen kirándulunk bicajjal a környéken. Néha a bringázás az én-idő része, néha apa-fiú program, néha a haverokkal töltött idő. A biciklik fontos részei a családi nyaralásnak is: egyszerre élmény és praktikus. A Balatonon, amikor néha lépni sem lehet az autótól, kézenfekvő megoldás. Várost nézni is bringával lehet a leghatékonyabban. **Természetesen jó és hasznos dolognak tartom az autót, viszont a biciklit legalább annyira. Úgy gondolom, megfelelő arányban használva őket, remekül kiegészítik egymást.**

Telek Judit: „Csendes, gyors és környezetbarát.”

Jászberényben nőttem fel, ahol régen is, most is sokan kerékpároznak. Mindig volt autónk, de városon belül szinte soha nem használtuk. A kirándulások, nyaralások, nagy bevásárlások, ritka szállítások eszköze volt csak. Bárhová költöztem (Szeged, Budapest, London, Budakalász) egy idő után mindenhol kerékpárra váltottam. Egyszerűen több az előnye, mint bármely más közlekedésnek. Londonban egy ideig kisebb vagyont fizettem ki fitness klubba és közlekedésre, elégedetlenkedve mindkettővel, míg egy szép napon megvilágosodtam, és vettem egy biciklit. Gyors, olcsó, kellemes.

Amikor anya lettem, sokan mondták, hogy most már mindenképp autóra lesz szükségem, hisz gyereket nevelni autó nélkül biztosan nem lehet. Jelentem: már 9, 11 és 13 évesek a gyerekeim s mind azidőig megvagyunk napi kocsinhasználat nélkül. Hamar megtanultak kerékpározni, görkorizni, tömegközlekedni. Bízom bennük, van veszélyérzetük, sokat vannak szabadlevegőn, önállóak. Min-

dig gyalog mentünk, megyünk iskolába, ha esik, ha fúj. Az egyik tanítónő, amikor ezt meséltem, mosolyogva megjegyezte: „Hát akkor ezért olyan vidámak a te gyerekeid reggel 7.45-kor!” (Mi tagadás, hazaúton, dombnak felfelé, kevésbé lelkesek...)

Van autónk, a férjem vezeti, s időnként segít a bevásárlásban. De hetente kétszer kerékpárral haza tudom hozni, ami kell. Előnye, hogy garantáltan nem veszek fölösleges dolgokat, városon belül gyorsabb vagyok, mint ha autóval mennék – ezt többször teszteltük –, s még a szabad levegőn való mozgásomat is kipálalom vele.

Nem mindenhol kellemes Budakalászon biciklizni, de a gát, a tóparti kerékpárút, néhány kis utca, a napom fénypontjai. Kerülöm az autós forgalmat, s ha nem érzem magam biztonságban, inkább leszálllok, és a járdán tolvá oldom meg a kereszteződéseket. Persze dolgozni is biciklivel vagy gyalog járok, de helyben dolgozom, szóval nem nagy kaland. Ugyan évente kb. kétszer ezt olyan zuhóban kell tennem, ami – bevallom – elgondolkodtat, viszont a maradék 363 nap messze fölülírja ezt.

Tudom, most időnként mindenkinek nehéz a városon közlekedni. Ha figyelünk egymásra, emberszámba vesszük a másikat, bármilyen módon közlekedjen is, sokat segíthetünk a közös ügyön. Csak változtassunk azon, ami rajtunk múlik, s egy kicsivel máris jobb lesz a helyzet!

Olyan sokszor mondjuk, hogy nincs időnk magunkra, nincs időnk az egészségünkre: közlekedjünk biciklivel! Egy csomó legyet ütünk vele egy csapásra. Nyilván szempont, hogy hol lakunk és hová megyünk, de minden alkalommal érdemes végiggondolni, hogy összeköthetjük-e az aktuális teendőnket egy kellemes kétkerekezéssel. Kerékpározni nem egy önzetlen áldozat: nagyon jó érzés!

Szalatkay Judit: „Csak 5-10 perc pluszt jelent a tömegközlekedéshez képest, és ezért cserébe kapok 2x50 perc edzést.”

Azon szerencsések közé tartozunk, akik előtt ott fut a bicikliút. Amikor ideköltöztünk, lenyűgözött, amikor láttam, mennyi idős kerékezik el a gáton az öreg cirkálóikon. (De szeretném én is 70 évesen ezt még bírni!) Engem nem a környezetvédelmi szempontok mozgattak leginkább, hanem a sportolás lehetősége. **Három gyereke van, munkába járok Budapestre az V. kerületbe, hogyan tudnék időt szakítani egy-egy edzésre? Így a bicikli adta magát. Szuper, veregetem magam hátba, sikerült az utazás haszonta-**

lan idejét is hasznossá tenni. A napi rutin 2x16 km, és csak 5-10 perc pluszt jelent a tömegközlekedéshez képest, és ezért cserébe kapok 2x50 perc edzést. Néha még csalni is lehet, a HÉV segítségével kora reggel megspórolhatok egy kis erőfeszítést.

Illényi Csaba: „Nagyon élvezem az új útvonalak felfedezését, ezért néha „direkt eltévedek.”

Gyerekkorom óta – ahova csak lehet – kerékpárral járok. (Nem volt autóm és a tatabányai tömegközlekedés borzasztóan hiányos volt.) **Legyen az bevásárlás, munkahelyre járás, kutyasétáltatás, családi kimozdulás, kerékpáros rövidebb-hosszabb túrák barátokkal. Ma már nagyon környezetszennyezőnek tartom az**

autók beindítását 5-10 km-re. Közös felelősségünk és érdekünk környezetünk védelme és élhetősége. A kerékpározás ehhez is hozzájárul. Régebben más volt a motiváció. Munkahelyi bejárás távjaim folyamatosan változtak napi 2x8km, napi 2x16 km, és jelenleg átlagosan heti egyszer 2x35 km. Nagyon élvezem az új útvonalak felfedezését, ezért néha „direkt eltévedek”. Mostanában a fiamat kísérem sokszor a montain bike vagy a triatlonos edzés biciklizős részére. Jó lenne, ha Budakalászon is épülne egy bike park (még ha nem is olyan puccos, mint a Szilas park vagy olyan vagány, mint a Csömöri erdei pálya). Erre az Omszk-tó partja teljesen alkalmas lenne, természetesen a fák megóvásával.

Foci – hírek

Tisztelt olvasóink!

Javában tombol a nyár, nagy a hőség, de sportolóink nem pihennek, készülnek a következő bajnokságra. A nevezések megtörténtek és várjuk a sorsolást. Neveztük az U7-es, az U9-es, az U11-es, az U13-as, az U16-os, az U19-es és a felnőtt csapatokat. Közel száznyolcvan sportolója van a klubnak, minden korosztályban keményen folynak az edzések. Az utánpótlás csapataink részt vesznek a Bocsik tornákon is. Vezetőségünk bővült hisz nagyon sok a munka, és a teendők.

A közgyűlés beválasztotta Sallai Györgyöt, Vadas Attilát, Huszár Jánost a tagságba. Horváth Antal, és Koszovszky Gábor alelnök, és Sárosi Tibor elnök alkotják a vezetőséget. Mindent elkövetünk, hogy minél több gyerek igazoljon az egyesületünkbe és minél fiatalabban kezdjék meg az egészséges életet.

A felnőtt bajnokság augusztus 15-én kezdődött hazai pályán. Nehéz lesz ez az év is, de mindent elkövetünk a bennmaradásért a megye egyben, és szeretnénk remek közönségünknek sok örömet szerezni.

Bajzát Péter az új trénerünk, fantasztikus edzések folynak. Vadas Attila segíti a munkáját. Többen eligazoltak magasabb osztályba, amire büszkék vagyunk, mert innen lehet lemérni a klubunkban végzett munka minőségét.

Szépen halad a klubház és az öltöző építése, nagyon várjuk, hogy elkészüljön és végre használatba vegyük.

Sárosi Tibor (BMSE elnök)

Kézilabda – hírek

A Budakalászi Kézilabda Zrt. felnőtt csapata július 12-én kezdte el a munkát a 2021/2022-es szezonra. A nyolc hétig tartó felkészülésnek hét új játékosal vágott neki az NBI-es alakulat. Három külföldi kézilabdázót igazoltunk, Daniel Gjorgjeski észak-macedón kapust, Josip Juric-Grgic horvát balátlövőt és Maksim Mikhalin orosz beállót. Eger csapatából érkezett hozzánk Schmid Péter irányító és visszatért Sinkovits Benjámin, aki a tavalyi szezont Cegléden töltötte. Újabb két fiatal játékos is csatlakozott a keretünkhöz, a NEKA-tól Kovács Dominik, aki balszélső poszton játszik, valamint az ifjúsági csapatunkból Bognár Máté átlövő.

Izgalmas és nehéz feladat előtt áll tehát a stáb, hogy az újonc játékosokat beépítsék a csapatba, ezért Csoknyai István vezérelte alakulat már a második héttől felkészülési mérkőzéseken gyakorolhat annak érdekében, hogy ez minél előbb megvalósulhasson.

07.23. Budakalászi KZRT – Dabas KC VSE 28-28

07.30. Budakalászi KZRT – KTE Pirooska Szörp 34-31

08.04. HE-DO B. BRAUN Gyöngyös – Budakalászi KZRT 27-29

08.06. Budakalászi KZRT – HE-DO B. BRAUN Gyöngyös 29-24

08.11. Grundfos Tatabánya KC – Budakalászi KZRT 26-21

08.18. Budakalászi KZRT – SBS-Eger

08.27. Budakalászi KZRT – PLER

A bajnokság számunkra egy előrehozott mérkőzéssel kezdődik majd szeptember 4-én 17 órakor, ahol hazai pályán küzdhetünk majd meg a MOL-PICK Szeged csapata ellen. (Budakalászi KZRT.)

Német Nemzetiségi Egyesület, pályázatok, kirándulás

NACHRICHTEN

2021. évre a Budakalászi Német Nemzetiségi Egyesület több pályázatot is benyújtott a Bethlen Gábor alapkezelőhöz. Összesen 1.400.000Ft támogatásban részesülünk idén. Ebből 300.000Ft-t működési költségekre, 300.000Ft-t laptop beszerzésre és a fennmaradó összeget a bajai tanulmányútra, a „25 éves az Egyesület” rendezvényre és a Kalászi Svábok életét bemutató könyv megjelentetésére fordítjuk. Ezután is köszönjük Magyarországi Kormányának támogatását.

A bajai tanulmányút augusztus 14-én volt. Útközben megálltunk Bátaszéken és megnéztük elkészült „Lehrpfad” tanösvényt. Baján az eredeti nagyságában megépített „Ulmer Schachtell-I” ismerkedtünk és a nyolc állomásból álló magyarországi német „Lehrpfad” tanösvényt jártuk körbe.

MEGVALÓSULT MAGYARORSZÁG
KORMÁNYÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL

2021.

Nemzetiségi délután a Schmidt-ház udvarán

Színes programmal fogadta július 24-én a Német Nemzetiségi Önkormányzat a budakalásziakat a Schmidt-ház udvarán. Görög-, szerb- és sváb zene mellett fellépett a Rozmaring és az Alpenrose táncegyüttes, majd velük együtt táncra perdültek a vendégek is. A táncok szünetében a Lustige Schwaben kórus, gyönyörű sváb dallamokat énekelt, amellyel a jó hangulatról gondoskodtak.

Horváthné Vaizer Enikő a Ruzmarin Szerb Hagyományőrző Kulturális Egyesület vezetője mondta: „Nagyon örültünk, hogy meghívást kaptunk az Német Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett nemzetiségi délutánra. A kísérő zenekarunk, a Ruzmarin FolkeStars szerb dallamokat játszott, így nemcsak sváb és görög, hanem szerb zenét is hallgathattunk, aki eljött, sőt megtanulhatott akár kólni is. Nagyon jó volt együtt rojni a táncot,

a többi nemzetiség tagjaival. Szerb ételspecialitással is készültünk, aki megéhezett, helyben, faszépen sült csevapcsicát kóstolhatott lepényben, hagymával, ajvárral tálalva. Az ódon sváb parasztház udvara hangulatos helyszínt biztosított a rendezvénynek, máskor is szívesen eljövünk.”

Szerb táncházak

A budakalászi székhelyű Ruzmarin Szerb Hagyományőrző Kulturális Egyesület fő célkitűzése a helyi szerb nemzetiség hagyományainak ápolása, a szerbek tánc- és zenei örökségének áthagyományozása a fiatalabb generáció számára és megismertetése többségi társadalom tagjaival.

Ennek jegyében, egy négy alkalomból álló táncházasorozatot terveztek a Faluházban. Az első rendezvény a hagyományőrzés jegyében zajlott, a szerb zene mellett koszorút fonhattak az érdeklődők. Iván napkor a tejoltó galaj nevű sárga virágból koszorút fontak a szerb asszonyok, amelyeket a ház homlokzatára, a kerítéskapura, disznóóra akasztottak fel, az ártó szellemek, rontás és baj ellen. Budakalászon is onnan lehet felismerni, hogy egy házat szerbek lakják, hogy koszorú lóg a kapuján. A fonás után a Ruzmarin FolkeStars húzta a talpalávalót a táncolni vágyóknak. Táncsoportunk kísérőzenekara helyi és környékbeli népzeneészekből áll, tradicionális szerb népzenei játszanak, különös tekintettel a Budakalász környéki szerb népzenei anyagra.

CBEKE BECTI

Táncegyüttesünk rendszeres résztvevője a Faluház által rendezett programoknak, így a Kalászi Vigasságokról sem hiányozhattunk. Nem csak fellépésre kaptunk felkérést, de szerb táncházat is tartottunk. A néptáncosok a szerb zene mellett moldvai dallamokra is rophatták a parkolóban. Nagy örömünkre megtelt a táncház részére elkerített terület. Ősszel és télen még két szerb táncházat tervezünk, melynek időpontjáról a Faluház honlapján és Facebook oldalán tájékozódhatnak az érdeklődők.

A rendezvénysorozat megvalósulását a Miniszterelnökség támogatja.

A szakmai program jól sikerült, a táncosok felkészülten állnak színpadra többek között a Kalászi Vigasságokon és a többi nyári nemzetiségi folklór programon.

Nemcsak a felnőttek táboroztak, a gyerektáncosok is készülnek a nyáron tábori keretek között csiszolni a tánctudásukat: július elején Battonyán vettek részt a Dél-Alföldi Nemzetiségi Tánc Táborban, július végén pedig a saját szervezésű, deszki Bánát Táncegyüttes ifjúsági csoportjával közös folklór táborban töltik a szünidőt, Mórahalmon.

ZÖLD HÍREK

Emlékeztető – Hol kaphatok zöldhulladékos zsákokat?

Több lakossági kérdés is felmerült, a közösségi média különböző csoportjain, hogy hol lehet zöldhulladékos zsákokhoz jutni. Amint már korábban írtunk róla, a zöldhulladékos zsákokat a szelektív hulladékártól edények átadása során adtuk ki a lakosság részére. Aki az edényosztásokon nem jelent meg, annak a Hulladékudvarban nyitvatartási időn belül lehetséges a zsákok átvétele, illetve vásárlása többlet mennyiség esetén.

Átvétel: a Budakalászi Hulladékudvarban

(Budakalász, Kilinger Henrik u. 1291/25. hrsz., a volt Lenfonó területén). Nyitva tartás: csütörtök-péntek: 14.00-18.00-ig, szombat: 08.00-12.00-ig!

Többlet (éves zsákmennyiségen felüli) zöldhulladékgyűjtő zsák vásárlására szintén a Hulladékudvarban van lehetőség.

Vandalizmus és természetrongálás a Berkenye utcában

2021. 08. 1-én 16:40-kor lakossági bejelentés érkezett, miszerint a Berkenye utcában ismeretlen személyek, több fa törzsét fűrészsel bevágták. A városrendészet megjelent a helyszínen és felvette a kapcsolatot a bejelentővel.

A Berkenye utcában található 14 db fa törzsét ismeretlen személyek, vélhetően láncfűrészsel bevágták. A fák közül 3-4 már elszáradt, a többi még élő fa, amelyek a törzs befűrészélése miatt fognak elpusztulni. A fák többnyire 8-10 méter magasak, tehát legalább 10-15 évesek. Fakivágási kérelem a fenti helyszínnel kapcsolatban nem érkezett az önkormányzathoz.

2021. május 11-től csak céges emblémával ellátott zöldhulladékos zsákban (kivéve az összekötegetett zöldhulladék) lehetséges a zöldhulladék kihelyezése.

A zöldhulladék gyűjtésbe tartozó anyagtipusok: ingatlanoknál keletkező falevél, fűnyesedék, gyom, gallyak és ágak összekötegetve max. 1 méter hosszúságig és 5 cm átmérőig.

További kérdés esetén kérjük, keressék a szolgáltatót az alábbi ügyfélszolgálati elérhetőségek valamelyikén:

NHSZ Vértes Vidéke Nonprofit Kft.

**Budakalászi Hulladékudvar irodájában
(Budakalász, Kilinger Henrik u. 1291/25. hrsz.,
a volt Lenfonó területén)**

**Telefon: 06-34/600-700 vagy az
ugyfelszolgalat@vvhulladekkezelo.hu e-mail címen.**

A fűrészkes bevágások miatt, a helyszín balesetveszélyes volt, mivel több fánál is a kidőlés veszélye állt fenn. A várható viharos időjárásra és a balesetveszélyre való tekintettel, a fákat ki kellett vágni.

Az önkormányzat a környezetkárosítás miatt feljelentést tett a rendőrségen.

Megújult fitness gépek az Omszk parkban

Befejeződött az Omszk parkban található fitness parkban a hibás eszközök cseréje és javítása. A munkálatokat a Haász Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. végezte el.

A kijavított sporteszközök:

- párhuzamos sportkorlát, a vízszintes rudak újra festése
- dupla lábtológép, javítása és alkatrészeinek pótlása
- ötszögletű sport állvány, vízszintes rudjainak festése
- dupla haspad, újra festése
- sétáló és oldalsó láblengető, újra festése
- egyszemélyes gyaloglógép cseréje, összeszerelése, földmunka és lebetonozása
- evezőgép cseréje, összeszerelése, földmunka és lebetonozás
- lovagló, felújítása, újra festése.

A futópálya javítása szintén elkészült, használatba vehető.

FELHÍVÁS AJÁNLATTÉTELRE

Tisztelt kertészek, parképítők!

Budakalász Város Önkormányzata ajánlatot kér a közterületen található konténerek-köedények és virágágyások kétnyári virágokkal történő beültetésére, kezelésére és fenntartására 6 hónap időtartamig.

Munka tárgya:

- Virágágyak, konténerek-köedények kiürítése, előkészítése, gyomtalanítás, talajjavítás, tőzeggel való frissítése, feltöltése
- Kétnyári cserepes növénypalánta ültetése, növényanyaggal
- Virágágyások fenntartása (kapálása, gyomtalanítása, hulladék eltakarítása, elvirágzott részek levágása, gyűjtése)
- Alap műtrágya alkalmazása, lomb trágyázása igény szerint
- Permetezések levéltetű, atka, gombabetegségek vagy más kórokozók esetén
- Terület összesen: ≈431.5 m²
- Beültetett mennyiség: ≈ 40 db/m²
- Összes beültetett mennyiség: ≈17 260 db

A növényanyagot a Vállalkozó biztosítja.

Az ültetés várható időpontja 2021 október, a fenntartást 2022. május 1-ig kell végezni.

Kérjük, hogy ajánlatukat pontonként részletezve, a vállalási határidők megjelölésével tegyék meg.

A területek megtekintéséhez – előzetes megkeresést követően – helyszíni bejárás céljából időpontot lehet egyeztetni. További információk az alábbi elérhetőségeken kérhetők.

Fizetés a teljesítés igazolását követően kiállított számla kézhezvételétől számított 30 napon belül átutalással történik.

Ajánlattételi határidő: 2020. szeptember 23.

Az ajánlat benyújtásának címe: Budakalász Város Önkormányzat; 2011 Budakalász, Petőfi tér 1.

E-mail: ferenczy.beatrix@budakalasz.hu, hegyes.tamas@budakalasz.hu

Az ajánlatokat a fent megadott helyre lezárt borítékban vagy e-mailben kell benyújtani. Az e-mailben benyújtott ajánlatokat utólag aláírással kell hitelesíteni.

Kérjük, hogy az árajánlatukat a fenti elérhetőségek egyikére juttassák el.

BUDAKALÁSZ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA

MÁR ONLINE OLVASOM A BUDAKALÁSZI HÍRMONDÓT!

A Budakalászi Hírmondó a nyomtatott újság mellett, minden alkalommal online is megjelenik a város honlapján. A holnapon nem csak az aktuális, hanem a korábbi számokat is elérhetjük. Több olyan megkeresés érkezett hozzánk, hogy sokan szeretnék emiatt lemondani a nyomtatott lapot. A Budakalászi Hírmondó szeptemberi számában mellékletként megtalálható egy matrica a következő felirattal:

„Már online olvasom a Budakalászi Hírmondót!”.

Amennyiben nem szeretné, hogy havonta bedobják a nyomtatott újságot, kérjük, ragasza fel a matricát postaládájára, hogy lapterjesztőink tudják, oda nem kell eljuttatni a papíralapú Budakalászi Hírmondót.

2020 februárja óta a lap környezetbarát nyomdai eljárással, újrapapírra készül.

Idén öt budakalászi kerttulajdonos jelentkezett a „Szép kert, gondozott környezet” pályázatra. A zsűrizést Kaló Anita tájépítész, Fetterné Ferenczy Beatrix Környezetvédelmi irodavezető és Rosta Gábor kommunikációs vezetők alkották.

A bíráló szempontjai a következők voltak:

Az ingatlan zöldfelületeinek minősége, átgondolt kivitelezése, gondozottsága és kapcsolata a közterülettel és az épített elemekkel. Alkalmazott növényanyag tájba illeszthetősége és harmonikus megjelenése. A kertben keletkező anyagok kezelésének mikéntje, valamint a zöldfelület gyommentessége.

A Holló utcai kert

A kert 2018-ban már szerepelt és nyert a pályázaton. Azóta sokat fejlődött a kert, sőt a ház fiataljai is részt vesznek a kert kialakításában, például maguk ástak egy kerti tavat, amelyre később vízesést, stéget fognak telepíteni. A

kertnek minden részét tervszerűen használják, a kert zónákra osztott: fogadó rész, középső rész a tóval, medencével és hátsó kert, amely már haszonkert. Ez külön érték, hiszen túlléptek a gyepről, tuja fővénynövényeken. A kertben komposztálnak is.

A Lejtő utcai kert

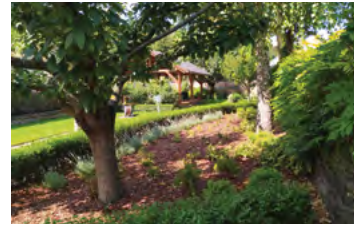
Ápolt, jól átgondolt kert, erősen lejtős területre épült, nehezen kialakítható zöldfelületet sikerült esztétikusan megvalósítani. Külön értéke a kertnek, hogy a növényeket sikerült oda ültetniük ahová valók, az árnyéktűrők az árnyékos részekre kerültek, a napot kívánók a napos részekre, ezért a növényállomány egészséges, jól érzik magukat. A tulajdonosok saját kezűleg építették nem csak a kertet, de a támfalakat, lépcsőket és a kiülő teraszt is. A kertben tudatosan tervezett színvilág dominál, idén a piros színre koncentráltak, begónia és muskátli adja a színhatást. Teljesen gyommentes a kert.

A „Szép kert, gondozott környezet” pályázat eredményeit a Budakalászi Hírmondó októberi számában közöljük.

A Jókai utcai kert

A kert már részt vett a pályázaton, 2005-ben, azóta is szépen gondozott. Első pillanatban feltűnő, hogy nem látunk tuját a kertben, hanem lomblevelű örökzöldekre váltottak át. A tuja egyre kevésbé életben tartható növény Magyarországon, ezt egyre több kerttulajdonos észreveszi és helyette borbolya, fagyal és loncok kiültetésével próbálkoznak. Az épület ablakaiban dúsan virágzó egynyáriak láthatók. Ezen kívül természetes kő és anyaghasználat is jellemző, ami harmonikus környezetet hoz létre.

Lupa sziget, Platán sor utcai kert

A kert két éve van a tulajdonosok gondozásában, akik egy korábban elhanyagolt zöldfelületet próbálnak beültetésekkel szebbé tenni. Igyekeznek megmenteni a már meglévő növényállományt. A kert szerkezetiileg jól tagolt:

játszóhely, pihenőhely, sütőgető rész látható a nyaralónak kialakított zöldfelületen. Az ingatlan különlegessége a lábakon álló épület, amely együtt él a külső környezetével, az épület lábai között kialakított nyárikonyha része a kertnek, könnyed és légies a kialakítása.

Szentendrei úti kert

Nagyon szép kialakítású, gondozott, viszonylag kisméretű kert. Nagy gondot fektettek a haszonkerti részre: magasságyást építettek, szőlőlugast telepítettek. A kerti hulladékot komposztálják és a komposztot a magasságyásban hasznosítják. Kisméretű kertekben oszlopos örökzöldek esetében jó fajválasztás a hazánkban honos tiszafa. A kertben, több szintet alakítottak ki a növény társításoknál, kúszónövényekkel és sziklakerti növényekkel is. A kiültetett növényanyagban számos gyümölcsfa található, alma, körte, birsalma, homoktövis bokor. Az előkert különlegessége egy gránátalma fa, amely remélhetőleg idén már ehető termést fog hozni, tele van gyönyörű piros gránátalmákkal.

Rosta Gábor

Fotó: Rosta Gábor

BUDAKALÁSZI

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Каласу

Felelős kiadó: Dr. Deák Ferenc

Szerkesztők: Rosta Gábor, Péterffy Gábor

Munkatársak: Kuli Orsolya, Szarka Zsanett

Fotók: Nagy Tamás, Szabó Zoltán

Tördelés: Ali Vali

Nyomtatás újrapiapír felhasználásával: Print Brokers Team Kft.

E-mail: hirmondo@budakalasz.hu | Telefon: 06 26/340-266

Mentőskert

PROGRAMOK

Szeptember 16.

Minden ami kerékpár...

Hogyan kell belsőt cserélni? Mit csináljunk ha leesik a lánc? Jól fog a fék?

Szeptember 23.

„Kertészkedjünk!” előadások

Évelő csere-bere, őszi teendő, őszi kapudísz készítés.

Szeptember 30.

„Mentázz a képviselővel”

és Nyárzáró Örömszene a fák alatt a Zene
Világnapja alkalmából

Október 07.

Tófutásra felkészülni!

Milyen a jó bemelegítés, hogyan nyújtsunk? Előregisztráció a szombati
versenyre.

Október 14.

Szüreti hangulat, szőlővásár, mustkóstoltatás

TÓUR de Kalász

2021. szeptember 19.
vasárnap

Nevezés 9 órától a
Művelődési Ház udvarán
Rajt: 10 órától kategóriánként

Részletek a www.koskarolyMH.hu honlapon és a www.facebook.com/kkmhk Facebook oldalon!

2021. október 9.
szombat

Nevezés 9 órától az OMSZK-Tó Tanító utcai oldalán
Rajt: 10 órától kategóriánként

KÓS KÁROLY

MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR

2011 BUDAALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9.
+3626/340468 WWW.KOSKAROLYMH.HU

Őszi
TÓFUTÁS